

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

EKONOMICKÁ FAKULTA

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ZPŮSOBY OCEŇOVÁNÍ ZÁSOB A JEJICH VLIV NA VÝSLEDEK
HOSPODAŘENÍ A ROZVAHU**

Autor práce: Helena Nováková

Vedoucí práce: Ing. Hana Hlaváčková

České Budějovice

2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Helena NOVÁKOVÁ**
Osobní číslo: **E10103**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Způsoby oceňování zásob a jejich vliv na výsledek hospodaření a rozvahu.**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Porovnat jednotlivé metody způsobů oceňování zásob, definovat jejich výhody a nevýhody a analyzovat jejich vliv na výsledek hospodaření v dané firmě.

Rámcová osnova:

1. Charakteristika zásob
2. Členění zásob
3. Oceňování zásob při jejich pořízení
4. Evidence zásob
5. Oceňování zásob při vyskladňování
6. Účtování o zásobách
7. Opravné položky k zásobám
8. Zvláštní případy při účtování o zásobách (zásoby na cestě, nevyfakturované zásoby, škody na zásobách)
9. Způsoby účtování o zásobách v dané firmě
10. Vliv způsobů oceňování zásob na výsledek hospodaření v vybrané firmě

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. EMMETT, Stuart. Řízení zásob. Praha: BIZBOOKS, 2008. ISBN 9788025118283
2. KOVALÍKOVÁ, Hana. Zákon o účetnictví: jednoduchý průvodce v každodenní praxi 2011. Praha: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-654-9
3. LOUŠA, František. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 4., aktualiz.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4115-4
4. RYNEŠ, P. Podvojný účetnictví a účetní závěrka. Olomouc: Anag a.s., 2012. ISBN 978-80-7263-580-1
5. ŽIDLICKÁ, Renata a Jiří STROUHAL. Účetnictví. Praha: BIZBOOKS, 2007. ISBN 978-80-2511-515-2

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Hana Hlaváčková
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2013

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne .....

.....

podpis

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych zde velmi poděkovat vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Haně Hlaváčkové za metodické vedení práce, za cenné rady a připomínky. Dále chci také poděkovat dané společnosti, která mi poskytla všechny potřebné podklady a informace, které jsem potřebovala pro vypracování bakalářské práce.

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED	4
2.1. Charakteristika zásob	4
2.2. Členění zásob.....	6
2.2.1. Materiál.....	6
2.2.2. Nedokončená výroba a polotovary vlastní výroby	7
2.2.3. Hotové výrobky	8
2.2.4. Zvířata	8
2.2.5. Zboží.....	8
2.2.6. Poskytnuté zálohy na zásoby	8
2.2.7. Další možné členění	8
2.3. Zásoby vlastní výroby	10
2.4. Oceňování zásob při jejich pořízení	11
2.4.1. Pořizovací cena	11
2.4.2. Reprodukční pořizovací cena	12
2.4.3. Cena ve vlastních nákladech.....	12
2.5. Oceňování zásob při vyskladňování.....	13
2.5.1. Metoda individuálního ocenění	14
2.5.2. FIFO	14
2.5.3. LIFO	15
2.5.4. Vážený aritmetický průměr	16
2.5.5. Pevná skladová cena.....	17
2.5.6. Oceňování v pořizovací ceně s odděleným vykazováním vedlejších pořizovacích nákladů.....	17
2.6. Vliv metod oceňování zásob při jejich výdeji na výsledek hospodaření podniku 20	
2.6.1. Vliv metody individuálního ocenění na výsledek hospodaření.....	20
2.6.2. Vliv metody FIFO na výsledek hospodaření.....	21
2.6.3. Vliv metody LIFO na výsledek hospodaření.....	21
2.6.4. Vliv metody aritmetického průměru na výsledek hospodaření	22
2.6.5. Obchodní marže	22
2.7. Způsoby evidence zásob.....	24

2.7.1.	Průběžný a periodický systém evidence zásob	24
2.7.2.	Syntetická a analytická evidence	25
2.7.3.	Skladová evidence zásob	27
2.8.	Způsoby účtování o zásobách	28
2.8.1.	Způsob A	28
2.8.2.	Způsob B.....	29
2.9.	Účtování o zásobách.....	31
3.	METODIKA	33
4.	PRAKTICKÁ ČÁST	35
3.1.	Charakteristika firmy.....	35
3.2.	Způsoby účtování o zásobách v daném podniku.....	39
3.3.	Způsoby oceňování zásob a jejich evidence	39
3.4.	Porovnání metod oceňování zásob při vyskladňování	40
3.4.1.	Metoda váženého aritmetického průměru	40
3.4.2.	Metoda FIFO.....	43
3.4.3.	Metoda pevné skladové ceny.....	46
3.5.	Vliv způsobů oceňování zásob na výsledek hospodaření ve vybrané firmě ...	50
3.6.	Vliv oceňování zásob na rozvahu.....	52
5.	ZÁVĚR.....	55
	SUMMARY	57
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	58

1. ÚVOD

Důvodem držby zásob je skutečnost, že podniku přinášejí užitek, a to v rámci pravidelně uskutečňovaného koloběhu činností účetní jednotky tím, že jsou samy spotřebovány. Respektive jsou přeměněny v novou kvalitu aktiva¹.

Na druhé straně se stětváváme s pohledem, dle kterého jsou zásoby sami o sobě v podniku nežádoucí. Bez hlubší analýzy je zřejmé, že snižování celkové úrovně zásob bude z hlediska nákladů pro podnik přínosné. Zásoby představují vázanost finančních prostředků. Na jejich držení, skladování a správu je vynakládána řada těchto prostředků.

Podniky se snaží mít zásoby co minimální, aby v nich zbytečně nevázaly další peněžní prostředky. Výdělečná činnost podniku se však bez zásob neobejde. Zásoby jsou klíčovým prostředkem nejen při výrobě, ale i při řadě dalších činností podniku. Je zde tedy vynakládána snaha o optimální výši zásob, které by měl podnik mít k zajištění své činnosti.

Velkou roli zde hraje i oceňování zásob, protože zásoby se do výsledku hospodaření dostanou až v okamžiku jejich spotřeby. Pořízení, skladování a evidování zásob se vykazuje pouze v rozvaze, do nákladů a výnosů spadají zásoby až při vyskladnění a následném prodeji vyprodukovaného aktiva.

Cílem této bakalářské práce je porovnat jednotlivé metody způsobů oceňování zásob, definovat jejich výhody a nevýhody a v poslední řadě analyzovat jejich vliv na výsledek hospodaření daného podniku. Analyzovaný podnik si zde přeje vystupovat jako anonymní, proto nebude uveden jeho název.

V první řadě v této práci objasním pojem zásoby, co skutečně znamenají, dále přiblížím jejich členění a zvláštnosti, dále evidenci a způsoby účtování. Velký důraz budu věnovat jejich oceňování, obzvláště při vyskladňování zásob.

---

¹ DVOŘÁKOVÁ, Dana a Václav KLEISNER. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 2., dopl. a aktualiz.vyd. Brno: Computer Press, 2008, xii, 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1. Charakteristika zásob

Zásoby jsou jednou součástí oběžného majetku podniku. To znamená, že se jedná o složky majetku, u kterých dochází k jednorázové spotřebě. Jednorázová spotřeba se uskutečňuje v průběhu výrobních procesů, kde zásoby zcela mění svoji povahu.

Dále se může jednat o složky majetku, které se z určité činnosti získávají a poté se přeměňují v jiné majetkové složky. Zásoby se spotřebovávají najednou nebo do jednoho roku, z čehož vyplývá jejich krátkodobý charakter. Jsou zahrnovány do nákladů společnosti v souladu s účetními předpisy jednorázově, to znamená v době jejich spotřeby, prodeje, darování či v dalších případech, ve kterých dochází k jejich úbytku².

Mezi důvody vytváření a udržování zásob patří snaha o překlenutí doby mezi objednávkou a dodávkou, vyrovnání nesynchronizovaných vstupů a výstupů jednotlivých procesů, přičemž vstupy se pořizují zpravidla ve větších objemech s menším časovým intervalem. Nesoulad mezi dodávkou zboží a jeho následnou spotřebou může vznikat jak v čase, tak v místě. Dalšími důvody mohou být i spekulativní cíle podniku, například pokud se očekává přechodný nedostatek určitého zboží na trhu, bylo by výhodné mít dostačující vlastní zásoby.

Zásoby bývají často podstatnou částí majetku podniku, proto je nutné věnovat jim velkou pozornost v jejich evidenci, účtování i oceňování v peněžních jednotkách. Jejich hlavní funkcí je zajistit plynulou činnost podniku. Není zde jednoznačně jisté, jestli či v jakých případech je výhodnější mít větší nebo menší zásobu. Pro hospodaření podniku se může jevit výhodnější mít co nejmenší zásoby na skladech, avšak malé zásoby přinášejí i svá rizika, např. pozastavení výrobního procesu z důvodu nedostatku materiálu či neuspokojení (případná ztráta) zákazníků v případě nedodání zboží.

V zásobách je obsaženo velké množství finančních prostředků, pokud jsou zásoby v podniku nadměrně vysoké, dochází k neefektivnímu využití peněžních zdrojů, které by mohly být využity jinde. Podnik nesmí zapomenout ani na náklady na přepravu a skladování. Časté dodávky zásob sice z jedné strany snižují náklady na skladování i

---

² ŠTOHL, Pavel. Učebnice účetnictví: pro střední školy a pro veřejnost. 9., upravené vyd. podle právního stavu k 1.1.2008. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2008, 201 s. ISBN 978-808-7237-021.

prostředky se kterými jsou zásoby vázané, ale z druhé strany podniku zvyšují náklady na dopravu a další zásobovací procesy spojené s jejich pořízením a uskladněním. Naopak nedostačující zásoby mohou vést k nepoměrně vyšším ztrátám než by byly náklady na skladování³.

---

³ DŮMEOVÁ, Ludmila a Martina BERÁNKOVÁ. Modely řízení zásob I. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2004, 55 s. ISBN 80-213-1140-1.

2.2. Členění zásob

Zásoby lze obecně rozdělit do dvou základních skupin:

- zásoby nakoupené od externích dodavatelů – především pořízené zboží, zboží držené pro prodej, skladový materiál čekající na spotřebu v provozním procesu
- zásoby vyrobené vlastní činností⁴ – hotové výrobky, nedokončená výroba, polotovary⁵

Český účetní standard pro podnikatele č. 015 Zásoby

- cílem standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví
- pro účely standardu se používá obsahové vymezení zásob uváděné v § 9 vyhlášky⁶

Zásoby tvoří:

- a) materiál
- b) nedokončená výroba a polotovary
- c) výrobky
- d) zvířata
- e) zboží
- f) poskytnuté zálohy na zásoby⁷

2.2.1. Materiál

Materiál představuje movité věci s dobou použitelnosti kratší než jeden rok bez ohledu na jejich pořizovací cenu (v případě doby použitelnosti delší než jeden rok musí

---

⁴ Měly bychom zde brát v úvahu, že materiál i zboží lze pořídit vlastní činností.

⁵ KOVANICOVÁ, Dana. Abeceda účetních znalostí pro každého. 13., aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2009. ISBN 80-727-3084-3.

⁶ LOUŠA, František. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2005, 168 s. ISBN 80-247-1043-9.

⁷ České účetní standardy pro podnikatele. [online]. [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/015.aspx>.

podnik brát v potaz pořizovací cenu nižší než stanovený limit pro účtování do dlouhodobého majetku).

- základní suroviny (tj. základní materiál) – při výrobním procesu přecházejí zcela či zčásti do výrobku a tvoří jeho podstatu (např. dřevo, kov)
- pomocné suroviny – přecházejí přímo do výrobku, ale netvoří jeho podstatu (např. lak, barva)
- provozovací látky – představují látky, které jsou zapotřebí k provozu podniku (např. palivo, čisticí prostředky)
- náhradní díly – včetně náhradních dílů potřebných k výměně komponenty, předměty potřebné k uvedení hmotného investičního majetku do původního stavu
- obaly a obalové materiály – pokud je podnik neúčtuje jako dlouhodobý majetek nebo zboží, slouží k ochraně i dopravě nakoupeného materiálu; mohou být vratné, nevratné či oběhové (např. plasty, plechovky)
- další movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na výši ocenění (např. drobné nářadí – šroubováky)
- samostatné movité věci a jejich souboru (drobný hmotný majetek) – jejich doba použitelnosti je delší než jeden rok a jejich pořizovací cena (ocenění) je nižší než limit stanovený pro zařazení do dlouhodobého hmotného majetku⁸, za předpokladu, že účetní jednotka rozhodla o tomto majetku účtovat jako o zásobách
- pokusná zvířata

2.2.2. Nedokončená výroba a polotovary vlastní výroby

- nedokončená výroba – jsou to produkty, které prošly jen jedním či několika stupni výroby a tudíž již nejsou materiálem, nejsou však ani dosud hotovým výrobkem. Nedokončená výroba také zahrnuje nedokončené výkony jiných činností, u kterých nevznikají hmotné produkty⁹
- polotovary – odděleně evidované produkty, které doposud neprošly všemi výrobními stupni a stanou se hotovými výrobky až po jejich dokončení či zkompletová-

---

⁸ Limity pro zařazení do dlouhodobého majetku: dlouhodobý hmotný majetek 40 000 Kč, dlouhodobý nehmotný majetek 60 000 Kč. V kompetenci účetní jednotky je stanovit si cenovou hranici (cenový limit) sama, zvolená hranice může být jen nižší než je zákonem stanovený limit.

⁹ RYNEŠ, P. Podvojný účetnictví a účetní závěrka. Olomouc: Anag a.s., 2012. ISBN 978-80-7263-580-1.

ní v dalším výrobním procesu, jejich stupeň výroby je však relativně dokončený a lze je v tomto stavu samostatně prodávat

2.2.3. Hotové výrobky

- představují předměty, které jsou podnikem vyrobeny s cílem prodat je odběratelům, popřípadě jsou určeny ke spotřebě účetní jednotky
- vytváří finální výstup výrobních podniků

2.2.4. Zvířata

- mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny – do této skupiny patří mladá chovná zvířata, zvířata ve výkrmu aj.
- dospělá zvířata a jejich skupiny – např. základní stádo, chovná zvířata

2.2.5. Zboží

Do této skupiny patří:

- movité věci včetně zvířat, pořízené za účelem dalšího prodeje
- výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a předány do vlastních podnikových prodejen (zvířata vlastního chovu, která dospěla s výjimkou jatečných zvířat)
- nemovitosti (vyjma pozemků), které podnik s předmětem činnosti „nákup a prodej nemovitostí“ nakupuje za účelem prodeje a sám je nepoužívá, nepronajímá ani na nich neprovádí žádná technická zhodnocení

2.2.6. Poskytnuté zálohy na zásoby

- obsahem jsou krátkodobé i dlouhodobé zálohy poskytované na pořízení zásob¹⁰

2.2.7. Další možné členění

- a) členění zásob dle účelu – k čemu podniku dané zásoby slouží

---

¹⁰ KOVANICOVÁ, Dana. Abeceda účetních znalostí pro každého. 13., aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2009. ISBN 80-727-3084-3.

- provozní zásoby – představují zabezpečení požadavků výroby nebo uspokojují zákaznické potřeby (např. hlavní suroviny, daný druh zboží)
- sezónní zásoby – představují zabezpečení očekávaných výkyvů ze strany výroby nebo spotřeby (např. zmrzlina – na léto je vhodné mít větší zásoby)
- rezervní zásoby (pojistné zásoby) – představuje zajištění nepředvídatelné události ve výrobě či spotřebě (např. podnik by měl zásoby objednávat před spotřebou již dříve pořízených zásob)
- technologické zásoby – za předpokladu, že jsou nutné z hlediska výrobního procesu (např. nevyschlé dřevo nelze použít k výrobě)

b) členění zásob podle velikosti

- minimální zásoba
- průměrná zásoba
- maximální zásoba

c) členění zásob podle způsobu sledování zásob

- v technických jednotkách
- v hodnotových jednotkách
- ve dnech

d) členění zásob dle metody normování zásob

- běžná zásoba – je určována průběžně podle požadavků výroby (běžná maximální zásoba – stav zásoby v den dodávky nové zásoby, běžná minimální zásoba – stav zásoby těsně před novou dodávkou)
- pojistná zásoba – je výhodné je mít pro případy, že se dodavatel opozdí s dodávkou nových zásob
- technická zásoba – tato zásoba se vyskytuje pouze u některých druhů zásob z technologických důvodů

2.3. Zásoby vlastní výroby

Zásoby vlastní výroby představují právě ty zásoby, které byly vytvořené vlastní činností podniku. Mohou být pořízeny (vyrobeny) v hlavních či pomocných provozech z nakoupených surovin či materiálu. Mezi zásoby vlastní výroby patří nedokončená výroba, polotovary i hotové výrobky. V krajním případě se do zásob vlastní výroby mohou zahrnovat i zvířata, a to včetně nakoupených.

Tyto zásoby jsou oceněny vlastními náklady, které se skládají z přímých nákladů, části nepřímých nákladů (režii), tyto náklady se vztahují k činnosti vyrábění zásob.

V případě nakoupených zásob podnik u oceňování zásob sleduje pořizovací cenu, u zásob vlastní výroby sleduje výrobní náklady, kterými oceňuje zásoby hotových výrobků i nedokončené výroby či polotovarů¹¹.

Výrobní náklady zahrnují:

- přímý materiál – zahrnují pořizovací náklady surovin, materiálu či dalších pomocných dodávek sloužících k výrobě výrobku
- náklady na přeměnu – zahrnují další přímé náklady (např. přímé mzdy), které přímo souvisejí s výrobkem; může se zde jednat i o nepřímé výrobní náklady (např. výrobní režie)
- případné další náklady – např. správní výdaje, které souvisí s výrobním procesem¹²

Součástí výrobních nákladů by neměly být výdaje správních režijních nákladů (pokud nebyly použity v přímé souvislosti s výrobkem), odbytové náklady či interní zisky.

Ocenění zásob vyrobených vlastní činností není v praxi vůbec jednoduché.

Zásoby nakoupené se od zásob vlastní výroby výrazně liší i účtováním. Nakoupené zásoby stačí na jedné straně zaúčtovat pouze jako zvýšení aktiv a na druhé jako snížení peněžních zdrojů či zvýšení dluhů podniku. U zásob vytvořených vlastní činností musí podnik ve svém účetnictví zaznamenat i náklady, které jsou výrobou výrobku vyvolány, a to buď přímo, nebo nepřímo.

---

¹¹ LOUŠA, František. Účtování zásob. Praha: ALBA, 1994.

¹² RYNEŠ, P. Podvojný účetnictví a účetní závěrka. Olomouc: Anag a.s., 2012. ISBN 978-80-7263-580-1.

2.4. Oceňování zásob při jejich pořízení

Zásoby se dají oceňovat několika způsoby:

- a) pořizovací cenou
- b) reprodukční pořizovací cenou
- c) cenou ve vlastních nákladech¹³

2.4.1. Pořizovací cena

- touto cenou se oceňují nakupované zásoby
- pořizovací cena, je cena pořízení, za jakou jsou zásoby skutečně pořízeny, a to včetně nákladů (vedlejších pořizovacích nákladů), které s jejich pořízením bezprostředně souvisí
- do pořizovací ceny zásob nespádají úroky z úvěrů či z půjček poskytnutých na jeho samotné pořízení, dále kursové rozdíly, smluvní pokuty či penále, úroky z prodlení a jiné sankce ze smluvních vztahů
- z vnitropodnikových služeb, které souvisejí s pořízením zásob nákupem a s jejich následným zpracováním, se do pořizovací ceny aktivují pouze interní náklady na přepravu a vlastní náklady na zpracování materiálu
- vedlejšími pořizovacími náklady mohou být například:
  - externí náklady na přepravu – přeprava zásob je realizovaná cizí firmou např. dodavatelem či přepravcem
  - interní náklady na přepravu – představují vnitropodnikovou službu
  - pojistné při přepravě
  - clo
  - náklady na zpracování materiálu
  - vnitropodnikové služby – zahrnují interní náklady na přepravu a náklady za zpracování materiálu
  - příprava a zabezpečení pořízení – poradenské služby, zprostředkovatelé

---

¹³ České účetní standardy pro podnikatele. [online]. [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/015.aspx>.

2.4.2. Reprodukční pořizovací cena

- představuje zásoby pořízené bezplatně
- reprodukční cena je zjištěna odborným odhadcem či znalcem na základě odhadu jejich užitné hodnoty, představuje cenu, kterou by podnik musel zaplatit v případě, kdyby daný předmět chtěl koupit v tom samém stavu, ve kterém se nachází v době jeho nalezení (získání)
- v tomto případě se může jednat např. o zásoby vzniklé (nalezené) inventarizačním přebytkem

2.4.3. Cena ve vlastních nákladech

- cenou ve vlastních nákladech se rozumí veškeré přímé náklady¹⁴ spojené s výrobou, popř. i určitá část nepřímých nákladů¹⁵, které se k výrobě vztahují
- za vlastní náklady jsou považovány buď skutečně vynaložené náklady nebo náklady předem stanovené na základě předběžných kalkulací
- do zásob vlastní výroby spadá nedokončená výroba, polotovary, hotové výrobky i zvířata (včetně nakoupených)¹⁶

---

¹⁴ Přímé náklady – vztahují se k určitému druhu výrobku a jsou přímo zjistitelné, např. se může jednat o přímý materiál a jeho spotřebu, přímé mzdy výrobních pracovníků).

¹⁵ Nepřímé náklady – jsou společné více druhům výkonů a souvisejí s obsluhou a řízením výroby, tj. výrobní režie. Celkové náklady za sledované období se poté rozvrhnou na jednotlivé druhy výkonů.

¹⁶ ŠTOHL, Pavel. Učebnice účetnictví: pro střední školy a pro veřejnost. 9., upravené vyd. podle právního stavu k 1.1.2008. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2008, 201 s. ISBN 978-808-7237-021.

2.5. Oceňování zásob při vyskladňování

Všeobecně se uznávají čtyři základní metody oceňování, které jsou založeny na principu historických nákladů. Za předpokladu stálosti cen za jednotku zásoby i ostatních nákladů na pořízení, došly by všechny čtyři metody ke stejnému výsledku. Tento předpoklad je však v současné době zcela nereálný, protože ceny jsou odlišné a mění se, tyto změny stále výrazněji ovlivňují velikost vykázaných zásob v rozvaze i výši nákladů prodaného zboží ve výkazu zisku a ztráty (výsledovce).

Při nákupu zásob často dochází k momentu, kdy ceny jednoho druhu zásoby jsou rozdílné jak od různých dodavatelů, tak i od jednoho dodavatele a to v různé době dodání. Díky tomu vznikají různé komplikace např. právě při ocenění vydaných zásob ze skladu a to jak při prodeji, tak při spotřebě.

Podniky řeší otázky, zda se prodává (ubývá ze skladu) tentýž druh zásob, který byl nakoupen za různé pořizovací ceny. Je zde zvažováno jak oceňovat úbytek daného druhu zásob a jak následně ocenit zásobu, která zbyla ve skladu. Pokud se porovnávají podstaty všech čtyř metod oceňování zásob při výdeji do spotřeby, zjistí se, že výběr metody výrazně ovlivní částku vyjadřující náklady prodaného zboží i vykázanou výši konečného stavu zásob¹⁷.

Čtyři základní metody:

- a) individuální ocenění
- b) FIFO
- c) LIFO
- d) vážený aritmetický průměr

Jako další metody bych zde ráda uvedla:

- e) pevná skladová cena
- f) oceňování v pořizovací ceně s odděleným vykazováním vedlejších pořizovacích nákladů

---

¹⁷ KOVANICOVÁ, Dana. Finanční účetnictví: světový koncept. Vyd. 4., aktualiz. Praha: Polygon, 2003, viii, 524 s. ISBN 80-727-3090-8.

2.5.1. Metoda individuálního ocenění

„Kdyby se princip historických nákladů měl aplikovat důsledně, znamenalo by to nejen zjišťovat za každou dodávku její individuální náklady pořízení (a obdobně u zásob vlastní výroby jejich individuální výrobní náklady), což se běžně činí, ale oceňovat v individuálních nákladech pořízení rovněž každý úbytek zásob (spotřebu, prodej apod.).“ (Kovanicová, 2003)

Tento přístup je ale použitelný jen v omezené míře, např. u velkých, drahých či unikátních zásob. V jiných případech však tato metoda oceňování není únosná.

Podmínka jejího využití je možnost fyzického oddělení jednotlivých nákupů určitých položek zásob. Dá se aplikovat za předpokladu nevelkého množství drahých, vzájemně nezaměnitelných položek jako např. diamantové šperky či automobily.

Tato metoda je kritizována za to, že dvě zcela identické položky zásob, které mají stejné parametry, mohou být oceněny odlišnými náklady pořízení. Dále se zde kritizuje, že podnik použitím této metody může ovlivnit konečný stav zásob i hospodářský výsledek. Pokud chce podnik vykázat vyšší výdělek, prodává se jakoby stejný druh zásob s nižší individuální cenou a naopak.

Hlavním problémem této metody ocenění je její náročnost a to jak časová tak nákladová. Problém spočívá v tom, že je zde každá fyzická položka přímo a trvale spojena s jejím individuálním oceněním. Proto není vhodné tuto metodu používat tam, kde se pracuje s velkým množstvím od sebe odlišných druhů zásob.

2.5.2. FIFO

(first in, first out- „první do skladu, první ze skladu“)

Tato metoda se někdy označuje jako metoda LISH (last in, still here – ve volném překladu poslední příchozí zásoba zůstává ve skladu)¹⁸.

FIFO metoda vychází z předpokladu, že zásoby nakoupené nejdříve se také nejdříve prodají či spotřebují. Výdeje zásob ze skladu se tedy oceňují postupně od nejstarší zásoby k novější zásobě a to podle toho, jak se zásoby postupně ze skladu odebírají. Při každém výdeji podnik vyskladňuje danou nejstarší zásobu v její pořizovací ceně.

---

¹⁸ KOVANICOVÁ, Dana. Finanční účetnictví: světový koncept. Vyd. 4., aktualiz. Praha: Polygon, 2003, viii, 524 s. ISBN 80-727-3090-8.

„Tato metoda nesleduje fyzický tok individuálních položek (až na případy, kdy se jedná o náhodnou shodu). K prodanému zboží se automaticky přiřazují nejstarší náklady pořízení, takže stav zásob na skladě je oceněn pořizovacími náklady posledních dodávek. Při růstu cen dodávek vede FIFO tomu, že ocenění stavu zásob na skladě se přibližuje aktuální (vyšší) tržní hodnotě (v rozvaze jsou zásoby oceněny vyšší hodnotou), zatímco náklady prodaného zboží jsou ve výsledovce vykázány v částce nižší. To vede k vykázání vyšší hrubé marže a lepšího výsledku hospodaření.“ (Kovanicová, 2003)

Čím vyššího zisku firma dosáhne, tím je zde vyšší pravděpodobnost, že zisk přiláká nové potencionální investory. Vyšší zisky taky mohou vést k vyšším dividendám, vyšším podílům na zisku, k vyšším mzdám i k vyšším ohodnocením vedoucích pracovníků.

Výhoda této metody vyplývá z nastolení pevného pořádku, podle kterého se pořizovací náklady přiřazují prodávaným položkám. Z toho vyplývá, že vedoucí manažeři nemají možnost ovlivnit výsledek hospodaření tím, že by si vybírali u identického druhu zboží s různou individuální cenou právě ty položky, které chtějí prodat.

2.5.3. LIFO

(last in, first out – „poslední do skladu, první ze skladu“)

Tato metoda v České republice není dovolena používat z důvodu vykazování nižší daňové povinnosti. Její používání bylo zakázáno v prosinci roku 2003¹⁹.

Zásoby, které podnik nakoupil nejpozději, prodá či spotřebuje jako první. Je to přesný opak metody FIFO, tudíž při výdeji vydává nejprve poslední pořízené zásoby v jejich pořizovací ceně. Konečný stav zásob na skladě je tedy tvořen nejstaršími pořizovacími náklady.

Pokud roste cena zásoby, vede to k vykázání nižší hrubé marže a tím i ke správnějšímu (nižšímu) výsledku hospodaření. Tato situace však nastává na úkor přesnějšího ocenění zůstatku zásob. Zůstatek je v rozvaze podhodnocen, to má vliv na vykázanou výši celkových oběžných aktiv, na různé propočty likvidity podniku, výpočet cash flow (peněžních toků) z provozní činnosti a další.

---

¹⁹ DVOŘÁKOVÁ, Dana a Václav KLEISNER. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 2., dopl. a aktualiz.vyd. Brno: Computer Press, 2008, xii, 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1.

LIFO přináší věrnější zobrazení výsledku hospodaření, protože se při jejím použití porovnávají ve výkazu zisků a ztrát běžné prodejní ceny s běžnými pořizovacími náklady.

Pokud by podnik používal tuto metodu oceňování zásob, vykazoval by tím nižší zisk, a tudíž by platil nižší daň ze zisku.

2.5.4. Vážený aritmetický průměr

Tato metoda se stala po celém světě nejpoužívanější metodou oceňování zásob. Pro oceňování daného druhu zásob používá průměrné náklady pořízení, které se zjistí váženým aritmetickým průměrem z individuálních pořizovacích nákladů určitého druhu zásob.

Metoda se nejčastěji užívá u zásob, které jsou relativně homogenní a tam, kde není možné ocenit každý jednotlivý fyzický tok dané zásoby. Při této metodě se vykáže hrubá marže ve výši, která se nachází kdesi mezi hrubými maržemi metod FIFO a LIFO. Záleží zde na tom, jak často se vážený aritmetický průměr zjišťuje, s tím, že je nutné ho počítat nejméně jednou za měsíc buď na začátku, nebo na konci měsíce. Může se však počítat také průběžně při každé nové dodávce zásob.

Rozlišují se zde dvě varianty ocenění vydání zásob ze skladu pomocí váženého aritmetického průměru:

1. vážený průměr proměnlivý

- po každém novém přírůstku daného druhu zásob se zjišťuje i nový průměr
- lze vypočítat dle vzorce:

---

2. vážený průměr periodický

- průměr se nezjišťuje po každém jednotlivém přírůstku zásoby na sklad, ale vypočítá se jeden průměr za určité období (ne však delší než jeden měsíc)
- pořizovací cena zjištěná tímto způsobem se použije pro ocenění vydané zásoby v dalším období

- lze vypočítat dle vzorce²⁰:
-

2.5.5. Pevná skladová cena

Pokud chce podnik používat tuto metodu, měl by využívat analytickou evidenci, protože si ji tato technika vyžaduje – je zde předem stanovená skladová cena a oddělená evidence odchylek (tj. cenové rozdíly) od skutečné pořizovací ceny.

Při výdeji zásob ze skladu je potřeba zaúčtovat i odchylku připadající na úbytek zásob ve skladové ceně.

Výpočet pro zjištění odchylky:

- počáteční stav zásoby a její přírůstek je v předem stanovených cenách²¹

2.5.6. Oceňování v pořizovací ceně s odděleným vykazováním vedlejších pořizovacích nákladů

Pořizovací cena zásoby se skládá z ceny pořízení a vedlejších pořizovacích nákladů, které souvisí s pořízením zásoby. Vyskladnění zásob ze skladu se uskutečňuje v cenách, v nichž jsou zásoby oceněny na skladě. Vedlejší pořizovací náklady se rozpouštějí zpravidla dle koeficientu (procento z ceny pořízení zásoby). Ocenění je zde nutno počítat

---

²⁰ ŠTOHL, Pavel. Učebnice účetnictví: pro střední školy a pro veřejnost. 9., upravené vyd. podle právního stavu k 1.1.2008. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2008, 201 s. ISBN 978-808-7237-021.

²¹ LOUŠA, František. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2005, 168 s. ISBN 80-247-1043-9.

minimálně jednou za měsíc. V případě větších dodávek je přesnější počítat vedlejší náklady u každé jednotlivé dodávky.

Výpočet:

Porovnání některých metod oceňování zásob při jejich výdeji:

Příklad:

Papírnictví nakupuje tužky o tvrdosti 1. V následující tabulce se znázorňuje datum nákupu nových tužek, počet pořízených tužek v kusech a cenu pořízení jednoho kusu tužky.

Tabulka 1: Oceňování zásob při vyskladnění

Datum	Počet ks		Kč na jednotku
	Příjem	Výdej	
1.8.	50		2
8.8.	70		3
19.8.		60	
28.8.	100		3,5
3.9.	50		3,1
14.9.		70	
29.9.	30		2,9
7.10.		50	

Zdroj: vlastní práce

a) FIFO

- výdej 19.8. – $50 \cdot 2 + 10 \cdot 3 = 130$
- výdej 14.9. – $60 \cdot 2 + 10 \cdot 3,5 = 215$
- výdej 7.10. – $50 \cdot 3,5 = 175$
- stav na skladě 7.10. – $40 \cdot 3,5 + 50 \cdot 3,1 + 30 \cdot 2,9 = 382$ Kč

b) LIFO

- výdej 19.8. – $60 \cdot 3 = 180$
- výdej 14.9. – $50 \cdot 3,1 + 20 \cdot 3,5 = 225$
- výdej 7.10. – $30 \cdot 2,9 + 20 \cdot 3,5 = 157$
- stav na skladě 7.10. – $50 \cdot 2 + 10 \cdot 3 + 60 \cdot 3,5 = 340$ Kč

c) vážený aritmetický průměr proměnlivý

- výdej 19.8. – $50 \cdot 2 + 70 \cdot 3 = 310 / 120 = 2,58 \cdot 60 = 155$
na skladě 60 ks za cenu 2,58 Kč/ks
- výdej 14.9. – $60 \cdot 2,58 + 100 \cdot 3,5 + 50 \cdot 3,1 = 659,8 / 210 = 3,14 \cdot 70 = 220$
na skladě 140 ks za cenu 3,14 Kč/ks
- výdej 7.10. – $140 \cdot 3,14 + 30 \cdot 2,9 = 526,6 / 170 = 3,1 \cdot 50 = 155$
na skladě 120 ks za cenu 3,1 Kč/ks
- stav skladě 7.10. – $120 \cdot 3,1 = 372$ Kč

Porovnání – nejlepší varianta je ta, která představuje nejmenší peněžitou částku zásob na skladě. Což je v tomto případě metoda LIFO, tato metoda se však v České republice nesmí používat. Tudíž je zde pro podnik výhodnější použít metodu váženého aritmetického průměru proměnlivého, než metodu FIFO.

2.6. Vliv metod oceňování zásob při jejich výdeji na výsledek hospodaření podniku

Problematika oceňování zásob při jejich výdeji významně ovlivňuje finanční situaci podniku. Stavy daných druhů zásob se promítají v oběžných aktivech rozvahy. Následná spotřeba či prodej daných zásob se vykáže ve výkazu zisků a ztrát. Může se zde promítnout jako náklad nebo jako snížení výnosů v případě zásob vlastní výroby. Proti těmto nákladům, v případě zásob vlastní výroby výnosům, jsou při prodeji zásob vyúčtovány tržby.

Pokud podnik používá způsob účtování A, tedy způsob průběžné evidence, zjistí, že náklady jsou zde rozčleněny při každém uskutečněném prodeji. V případě způsobu B, tedy periodické evidence, zjišťuje náklady, které se vztahují ke konečnému stavu zásob. V každém způsobu evidence však musí být stanoveny náklady a to v podobě skladových nákladů či nákladů přiřazených k prodaným nebo spotřebovaným jednotkám. Tyto náklady jsou stanoveny na základě jedné z několika metod, která by dovedla co nejlépe vyjádřit zisk či ztrátu účetního období.

Za předpokladu, že by ceny zásob ani ostatní náklady na jejich pořízení nekolísaly, všechny metody oceňování by nám přinášely stejné výsledky. Tato situace však není reálná, protože ceny se neustále mění a jejich změny nepřetržitě ovlivňují velikost vykázaných zásob v rozvaze i náklady prodaného zboží ve výsledovce. Jednotlivé metody oceňování zásob při jejich výdeji tedy mají odlišný dopad na výkaz zisků a ztrát (výsledovku).

V předešlé kapitole jsem se plně zabývala metodami oceňování zásob při vyskladnění, v této se chci jen konkrétně zmínit, jak která metoda ovlivňuje výsledek hospodaření.

2.6.1. Vliv metody individuálního ocenění na výsledek hospodaření

Ve firmách, které se ve své činnosti podnikání zabývají obchodováním, tato metoda umožňuje přiřadit k prodejní ceně zboží i jeho individuální náklady pořízení, což je pro firmu velice výhodné.

Individuální ocenění je však kritizovanou metodou, protože zde dvě identické položky zásob se stejnými parametry mohou být oceněny odlišnými náklady pořízení. Tato metoda dále dovoluje ovlivnění konečného stavu zásob, tím pádem i hospodářského vý-

sledku. Pokud chce podnik vykázat vyšší výdělek, tak prodává či spotřebovává tentýž druh zásoby s nižší individuální cenou, tudíž vykazuje vyšší výsledek hospodaření.

Tato metoda je velice nákladná i náročná z časového hlediska. Přestavuje totiž přímé a trvalé spojení fyzické položky s jedním individuálním oceněním.

2.6.2. Vliv metody FIFO na výsledek hospodaření

Při vyskladnění se k prodané či spotřebované zásobě přiřazují nejstarší náklady pořízení, z čehož vyplývá, že stav zásob na skladě je oceněn pořizovacími náklady posledních dodávek.

Pokud podniku rostou ceny dodávek, tak tato metoda vede k tomu, že ocenění stavu zásob na skladě se přibližuje aktuální tržní hodnotě, tudíž jsou v rozvaze zásoby oceněny vyšší hodnotou, kdežto náklady prodaného zboží jsou ve výsledovce vykázány s nižší částkou. Tato situace vede k tomu, že je vykázána vyšší obchodní marže a lepší výsledek hospodaření.

„Vyšší zisk může přilákat potencionální investory. A navíc: vyšší zisky mohou vést k vyšším mzdám, vyšším dividendám či podílům na zisku, k vyššímu ohodnocení manažerů firmy apod. Výhodou FIFO je skutečnost, že určuje pevný pořádek, podle něhož se pořizovací náklady přiřazují prodaným položkám, takže manažeři nemají možnost ovlivňovat výsledek hospodaření tím, že by vybírali u stejného druhu zboží s různou individuální cenou ty položky, které se mají prodat.“ (Kovanicová, 2003)

Pokud podnik sleduje daňové hledisko, tak je metoda FIFO výhodná tehdy, když klesají ceny zásob, protože se podniku spotřebovávají dražší dodávky, což zvyšuje náklady a zároveň snižuje základ pro výpočet daně. Tato skutečnost vede k vykázání vyšší obchodní marže a lepšího výsledku hospodaření.

2.6.3. Vliv metody LIFO na výsledek hospodaření

Tato metoda je v České republice zakázána používat.

Zásoby, které jsou nakoupeny nejpozději, se spotřebovávají či prodávají jako první. Pokud podniku rostou ceny, vede tato metoda k vykázání nižší obchodní marže a tím i ke správnějšímu a nižšímu výsledku hospodaření, ocenění zůstatku zásob je zde však nepřesné. Zůstatek zásob je v rozvaze podhodnocen, to má vliv na vykázanou výši cel-

kových oběžných aktiv, vliv na propočty likvidity podniku i na výpočet peněžních toků z provozní činnosti. V případě konstantního či rostoucího stavu zásob dosahuje LIFO vykázání nižšího zisku, díky tomu podnik platí nižší daň ze zisku.

Tato metoda přispívá k věrnějšímu znázornění výsledku hospodaření v tom smyslu, že se při jejím užívání porovnávají ve výsledovce běžné prodejní ceny s běžnými pořizovacími náklady.

2.6.4. Vliv metody aritmetického průměru na výsledek hospodaření

Tato metoda je celosvětově nejpoužívanější metodou oceňování zásob. Uvádí se, že použitím metody aritmetického průměru je vykázána obchodní marže v takové výši, která se nachází mezi obchodními maržemi zjištěnými metodami FIFO a LIFO. Tím pádem dává metoda méně extrémní výsledky, záleží zde však na tom, jak často se průměr zjišťuje. Pokud se tato metoda počítá na periodické bázi a vytváří tak interval, může si podnik uvědomit, že čím blíže je k počátku časového vymezení, tím více se přibližuje metodě FIFO. (Čím blíže je konci období, tím více se přibližuje k metodě LIFO). Za předpokladu, že tuto metodu počítá průběžně (po každé dodávce), tím blíže je k vyjádření skutečné hodnoty zásoby, a tím pádem dochází i k minimalizaci ovlivnění výše nákladů (tudíž výsledku hospodaření)²².

2.6.5. Obchodní marže

Obchodní marže se dále může označovat jako hrubá marže, zisková marže či hrubý zisk.

Pomocí hrubé marže se měří ziskovost (výnosnost tržeb), ta zajímá nejen firmy, které nakupují a prodávají zboží, ale i velkoobchodní firmy, které prodávají zboží maloobchodníkům.

Hrubá marže je definovaná jako rozdíl mezi tržbami podniku za prodané zboží a náklady prodaného zboží. Tyto náklady představují sumu, za kterou bylo nakoupeno zboží, které nyní podnik dále prodává.

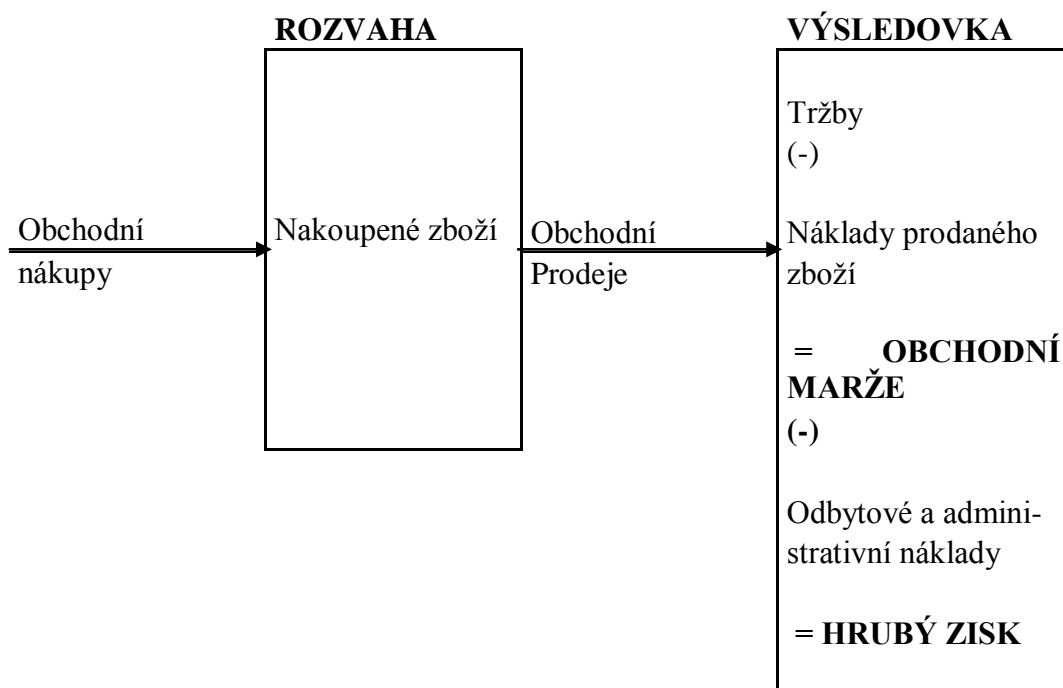
---

²² KOVANICOVÁ, Dana. Finanční účetnictví: světový koncept. Vyd. 4., aktualiz. Praha: Polygon, 2003, viii, 524 s. ISBN 80-727-3090-8.

Tržby podniku z prodeje zásob musí zcela pokrýt náklady prodaného zboží a zajistit obchodní marži. Ta je určena k pokrytí všech ostatních nákladů (např. administrativní náklady, odbytové náklady, náklady na vývoj, výzkum, marketing). Potom co jsou z obchodní marže pokryty všechny ostatní náklady, zbývá čistý zisk.

Nákup a prodej zboží v účetních výkazech

Položky, které jsou určeny k prodeji, bývají v rozvaze vykazovány jako zásoby (součást oběžných aktiv). Poté co je tato zásoba v podobě zboží prodána, stávají se náklady prodaného zboží nákladem běžného období a jsou promítnuty ve výsledovce.

(Kovanicová, 2003)

2.7. Způsoby evidence zásob

2.7.1. Průběžný a periodický systém evidence zásob

Rozlišujeme dva základní způsoby vedení záznamů o pořízených (nakoupených) zásobách:

- průběžný systém evidence zásob
- periodický systém evidence zásob

A) průběžný systém evidence zásob

- zachycuje záznamy o nakoupených zásobách a o nákladech prodaného zboží na stále aktuální denní bázi
- tato evidence ulehčuje přípravu účetních výkazů a poskytuje podklady pro operativní řízení zásob pro vedoucí pracovníky
- nutnost ověření účetních zápisů fyzickou či dokladovou inventurou (alespoň jednou ročně)
- zachycení nákupu a prodeje zboží v účetnictví

Tabulka 2: Zachycení nákupu a prodeje zboží v účetnictví

Transakce	Aktiva	=	Dluhy	+ Vlastní kapitál
1. Nákup	+ zvýšení zboží	=	+ zvýšení závazků	
2. Prodej za hotové	+ zvýšení peněz	=		+ zvýšení tržeb
3. Náklady prodaného zboží	- úbytek zboží	=		- náklady prodaného zboží

(Kovanicová, 2003)

- z pohledu historického hlediska se tato evidence používala pro případy malého množství zásob, které však mělo vysokou hodnotu

B) periodický systém evidence zásob

- oproti průběžnému systému evidence zásob nezajišťuje denní záznamy o pohybu zásob

- stav vykázaných zásob a náklady prodaného zboží se při této metodě počítají až na konci účetního období při provádění fyzické inventury
- náklady prodaného zboží se zjistí dle následujícího vzorce:

- suma počátečního stavu zboží a nákupů vyjadřuje úhrnné náklady na zboží, které je možno prodat, po provedení inventury (nutno provést alespoň jednou ročně) se zjistí konečný stav zboží, které podniku zůstalo na skladě; rozdíl těchto dvou výpočtů znázorňuje částku, která připadá na prodané zboží
- z pohledu historického hlediska tento systém evidence zásob vznikl pro případy velkého množství zásob, které měly nižší hodnotu
- tento systém je méně přesný než průběžný systém evidence zásob, ale zároveň je i méně nákladný

2.7.2. Syntetická a analytická evidence

Pořízení i držení zásob si vyžaduje velkou část finančních prostředků, proto je v zájmu podniku mít přehled o jejich velikosti. Podnik tedy vede evidenci zásob a to prostřednictvím syntetických a analytických účtů.

A) syntetická evidence

Syntetická evidence zahrnuje soustavu účtů, na kterých je zachycován souhrnný stav i souhrnný pohyb zásob (aktiv, pasiv, nákladů a výnosů) za celou účetní jednotku. Toto zachycení se znázorňuje pouze v peněžním vyjádření. Cílem syntetických účtů je na základě počátečních stavů zásob, jejich přírůstků, úbytků a konečných stavů zaúčtovat všechny účetní případy, tak jak vznikly v průběhu daného účetního období.

Pokud nahlédnete do účtové osnovy pro podnikatele, zjistíte, že pro účtování zásob je vyhrazena účtová třída 1 – Zásoby, která dále obsahuje tyto skupiny:

11 – Materiál

12 – Zásoby vlastní výroby

13 – Zboží

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

19 – Opravné položky k zásobám

Účtové skupiny se skládají z účtů:

- např. účtová skupina 11 – Materiál se skládá z těchto účtů:
- 111 – Pořízení materiálu
- 112 – Materiál na skladě
- 119 – Materiál na cestě

Celou účtovou osnovu pro podnikatele naleznete v příloze.

Příloha 1: Účtová osnova pro podnikatele.

Na syntetických účtech se musí účtovat o zásobách zásadě v pořizovacích cenách. Pokud podnik pořizuje identickou zásobu její cena, dodavatel i vedlejší pořizovací náklady se mohou lišit, tyto rozdíly však syntetická evidence nerozlišuje.

B) analytické evidence

Analytická evidence je vedena k dané syntetické evidenci. Zahrnuje podrobnější rozepsání jednotlivých syntetických účtů, přičemž se účty analytické evidence pokaždé zřizují k danému účtu syntetickému. Postupy účtování v analytické evidenci často umožňují účetním jednotkám účtovat různými způsoby. Účetní jednotka si vybere takový způsob, který co nejlépe vyhovuje jejím konkrétním podmínkám.

Tato evidence je vedena buď podle druhů zásob či skupin na skladových kartách či v datových souborech v počítačích nebo podle různých individuálních potřeb finančního řízení v podniku.

Analytická evidence zahrnuje obzvláště identifikaci zásob, označení zásob, datum jejich pořízení, datum jejich vyskladnění, dále například jejich používaný způsob oceňování či údaje o jejich množství²³.

Zápisy na těchto účtech například umožňují rozdělit pořizovací cenu na cenu pořízení a na vedlejší pořizovací náklady. V tomto případě by se tedy účtovalo na dvou analytických účtech.

Ilustrativní příklad:

Tabulka 3: Analytická evidence

---

²³ České účetní standardy pro podnikatele. [online]. [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/015.aspx>.

	Účetní případ	Částka	MD	D
1.	Nákup zboží za hotové			
	cena bez DPH	100 000	131,001	
	DPH 21%	21 000	343	
	celkem	121 000		211
2.	Doprava zboží dodavatelem zaplacená v hotovosti			
	cena bez DPH	1 000	131,002	
	DPH 21%	210	343	
	celkem	1 210		211
3.	Příjem zboží na sklad			
	cena pořízení	100 000	132,001	131,001
	vedlejší pořizovací náklady	1 000	132,002	131,002

Zdroj: vlastní práce

Je zde potřeba nezapomenout na správný výpočet poměrné části vedlejších pořizovacích nákladů, které lze v daném roce rozpustit do páté účtové třídy (5xx). Částku lze vypočítat podle následujícího vzorce:

UZ ... úbytky zásob v ceně pořízení (strana D)

PSZ + PRŽ ... počáteční stav + přírůstky v ceně pořízení (strana MD)

N ... suma vedlejších pořizovacích nákladů²⁴

2.7.3. Skladová evidence zásob

Za podrobnou evidenci ve skladu odpovídá skladník, popřípadě se v některých případech může jednat i o skladní účetní. Činnost skladníka ve skladu zahrnuje:

- vystavení příjemky zásoby na sklad
- v případě, že skladník při kontrole zásob zjistí rozdíl mezi skutečným a dokladovým stavem či objeví nějakou vadu či poškození sepíše protokol o vadách, který by pak následně sloužil jako podklad pro reklamaci
- vystavení převodky při přesunu zásoby mezi sklady v podniku
- vystavení výdejky při vyskladňování zásoby ze skladu

²⁴ ŠTOHL, Pavel. Učebnice účetnictví: pro střední školy a pro veřejnost. 9., upravené vyd. podle právního stavu k 1.1.2008. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2008, 201 s. ISBN 978-808-7237-021.

- vedení účtů na skladových kartách, které jsou vyhotoveny pro každý druh zásoby

Koncem roku (účetního období) se na skladních kartách zjišťují obraty, tj. celkové přírůstky a úbytky daného druhu zásoby za dané období.

2.8. Způsoby účtování o zásobách

Účtování o zásobách je řízeno podle následujících předpisů:

- zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.
- vyhláška 500/2002 Sb.
- české účetní standardy pro podnikatele 015

České účetní standardy pro podnikatele nabízí dva způsoby účtování zásob a to způsob A a způsob B. Každá účetní jednotka si může vybrat, kterým způsobem (způsobem A nebo způsobem B) bude účtovat a uvede to ve své vnitřní směrnici, kterou se bude řídit celé účetní období. Účetní jednotka však může oba tyto způsoby kombinovat a to v rámci jednoho syntetického účtu.

Všechny druhy zásob je možné účtovat podle způsobu A nebo B. Za použití způsobu A se běžně účtuje na majetkových účtech, které jsou určeny k evidování zásob. Při využití způsobu B se na majetkových účtech účtuje až při účetní uzávěrce²⁵.

2.8.1. Způsob A

Způsob A používá v průběhu účetního období pro účtování zásob tyto účty:

- pořízení materiálu či pořízení zboží
- materiál na skladě či zboží na skladě a v prodejnách

Veškeré náklady spojené s pořízením materiálu či zboží jsou evidovány na kalkulačním účtu pořízení materiálu (či pořízení zboží) a do nákladů se účtují až v okamžiku spotřeby.

Při používání způsobu A jsou prováděny souběžné zápisy ve skladové evidenci, která představuje souhrn skladových karet a účtů zásob v hlavní knize.

Způsob A je ve většině případů spojován s průběžnou inventarizací²⁶.

---

²⁵ HOLEČEK, Jan a Václav KLEISNER. Rukověť finančního a vnitropodnikového účetnictví. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1994, 191 s. ISBN 80-716-8092-3.

Postup účtování:

- pořízení zásob se zachytí na účtu pořízení, zde je kompletována pořizovací cena
- převzetí na sklad se promítne na účtu zásob na skladě (materiál na skladě, zboží na skladě)
- spotřeba zásob, prodej zboží či jiný úbytek se zaúčtuje do provozních nákladů podniku nebo jako snížení výnosů prostřednictvím účtové skupiny 61 a to v okamžiku jejich skutečné spotřeby

2.8.2. Způsob B

Způsob B nepoužívá v průběhu účetního období pro účtování zásob účty pořízení materiálu (pořízení zboží) a materiál na skladě (zboží na skladě a v prodejnách). Účet materiál na skladě (zboží na skladě a v prodejnách) je používán jen na začátku účetního období při otevření účtu a na konci účetního období při uzavření účtu. Náklady, které jsou spojeny s pořízením materiálu (pořízením zboží), jsou účtovány přímo do spotřeby v okamžiku jejich pořízení.

Při používání způsobu B musí být v průběhu roku vedena skladová evidence, ale v účetnictví se o nákupu zásob účtuje přímo do nákladů. Na účtech zásob se účtuje jen koncem účetního období, kdy se uzavírají účetní knihy. Skladovou evidenci podnik vede, aby mohl zjistit stav zásob i v průběhu účetního období.

Na konci roku (konci účetního období) při účetní závěrce se počáteční stav zásoby na skladě a konečná zásoba, která se zjistí podle skladové evidence, zaúčtují do spotřeby materiálu (prodeje zboží) jako snížení.

Tento způsob je vhodný jen pro omezený okruh účetních jednotek, které provozují jednoduchou činnost, dále pro účetní jednotky, u kterých jsou náklady na spotřebu materiálu zanedbatelnou položkou. Či pro maloobchodní jednotky, které nevedou skladovou evidenci.

V případě používání tohoto způsobu je ztraceno zjišťování reálného hospodářského výsledku během roku²⁷.

---

²⁶ Inventarizace zajišťuje shodu uvedeného stavu zásob sledovaného v účetnictví se stavem skutečným.

²⁷ LOUŠA, František. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2005, 168 s. ISBN 80-247-1043-9.

Způsob B je spojován s řádnou roční inventarizací. Předpokládá se zde vedení skladové evidence, za kterou se považuje i vedení evidence v naturálních jednotkách. Na konci roku (účetního období) je možné ocenit zásoby zjištěné fyzickou inventurou jednou z metod oceňování zásob při vyskladňování, např. zásoby mohou být oceněny průměrnými cenami podle skladové evidence či metodou FIFO, pokud jsou známy poslední ceny pořízení zásob a podíl vedlejších pořizovacích nákladů²⁸.

Postup účtování:

- během účetního období se pořízené zásoby účtují přímo do spotřeby na příslušné účty provozních nákladů (nepoužívají se zde účty pořízení či účty skladové evidence)
- na majetkové účty je zde účtováno jen na konci roku (konci účetního období) při roční účetní závěrce
- na konci roku (účetního období) je do nákladů zaúčtován počáteční stav účtů zásob ze začátku účetního období a z nákladů je doúčtována hodnota konečného stavu zásob, tímto způsobem je tedy zachována stejná konečná hodnota zásob jak z hlediska rozvahy, tak z hlediska výsledku hospodaření

---

²⁸ RYNEŠ, P. Podvojný účetnictví a účetní závěrka. Olomouc: Anag a.s., 2012. ISBN 978-80-7263-580-1.

2.9. Účtování o zásobách

V této kapitole bych zde ráda porovnávala způsoby účtování o zásobách – způsob A a způsob B. Dále bych zde znázornila účtování zásob vlastní výroby.

V následující tabulce znázorňuji porovnání dvou způsobů účtování o zásobách.

Tabulka 4: Porovnání způsobů účtování

	Text	Částka	Způsob A		Způsob B	
			MD	D	MD	D
1	VPD – nákup zboží	200 000	131		504	
	DPH 21 %	42 000	343		343	
	celkem	242 000		211		211
2	FAP – přeprava zboží	5 000	131		504	
	DPH 21 %	1 050	343		343	
	celkem	6 050		321		321
3	Příjemka zboží do skladu	205 000	132	131	neúčtuje se	
4	VBÚ – uhrazena FAP	6 050	321	221	321	221
5	FAV – prodej zboží	50 000		604		604
	DPH 21 %	10 500		343		343
	celkem	60 500	311		311	
6	Výdejka prodaného zboží ze skladu	50 000	504	132	neúčtuje se	
7	VBÚ – za FAV	60 500	221	311	221	311

Zdroj: vlastní práce

Případ účtování zásob vlastní výroby

Tabulka 5: Účtování zásob vlastní výroby

	Text	Částka	Způsob A		Způsob B	
			MD	D	MD	D
1	Pořízení materiálu vlastní výrobou	100 000	111	621	501	621
2	FAV – prodej přebytečného materiálu	10 000		642		642
	DPH 21 %	2 100		343		343
	celkem	12 100	311		311	
3	Převzetí materiálu na sklad – viz. příklad 1	100 000	112	111	neúčtuje se	
4	Úbytek prodaného materiálu ze skladu – viz. příklad 2	10 000	542	111	542	501
5	VBÚ – úhrada od odběratele – viz. příklad 2	12 100	221	311	221	311

6	Příjemka vyrobených výrobků na sklad	50 000	123	613	neúčtuje se	
7	FAV – prodej výrobků	20 000		601		601
	DPH 21%	4 200		343		343
	celkem	24 200	311		311	
8	Výdejka prodaných výrobků	20 000	613	123	neúčtuje se	

Zdroj: vlastní práce

3. METODIKA

Hlavním cílem mé bakalářské práce je porovnat jednotlivé metody způsobu oceňování zásob, dále definovat jejich výhody a nevýhody a popsat jejich vliv na výsledek hospodaření v dané firmě.

V praktické části bakalářské práce chci nejprve uvést stručnou charakteristiku firmy. Čím se firma zabývá, počet zaměstnanců, dále vás chci seznámit s několika hlavními druhy zásob, se kterými podnik obchoduje.

Popíši postup nakládání firmy se svými zásobami. Nejprve stručně zmíním pořízení zásob, dále jak jsou zásoby skladovány, evidovány na skladových kartách. Nastíním způsob oceňování zásob, vysvětlím, jak firma o zásobách účtuje, které způsoby účtování používá.

Nejdůležitějším výstupem mé práce bude porovnání metod způsobu oceňování zásob při jejich vyskladnění (při jejich výdeji). Následně pak budou výsledky vzájemně mezi sebou porovnány a jednotlivě posouzeny dle jejich vlivu na výsledek hospodaření.

Pro oceňování zásob při výdeji jsem si brala metody:

1. vážený aritmetický průměr
2. FIFO
3. pevná skladová cena

Bližší specifikace využitých metod naleznete v této práci v kapitole 2.5. Oceňování zásob při vyskladňování. Dále pro připomenutí uvádím znázornění jejich metodických postupů.

Nejprve budu provádět výpočet metodou váženého aritmetického průměru, který se vypočte dle následujícího vzorce.

Dále uvedu metodu FIFO, v této metodě se zásoby vyskladňují v ceně, která se váže k nejstarší dodávce zásoby.

V poslední řadě zahrnu do výsledného porovnání metodu pevné skladové ceny. Tato metoda požaduje i sledování evidence odchylek.

Výpočet pro zjištění odchylky:

Jednotlivé výsledky metod, získané na základě poskytnutých informací, v závěru této práce porovnám a zhodnotím, která metoda se jeví pro daný podnik jako ta nejvýhodnější. Každý podnik má svá specifika, proto se pro něj některé metody mohou již od počátku jevit jako nevhodné, pokusím se však i tyto metody zahrnout do srovnání, za předpokladu menších evidenčních změn.

V poslední řadě uvedu vývoj podnikových zásob za posledních několik let a zmíním vliv oceňování zásob na rozvahu. Porovnám výši zásob na skladě při jednotlivých metodách oceňování.

4. PRAKTICKÁ ČÁST

3.1. Charakteristika firmy

Firma se v mé bakalářské práci rozhodla vystupovat anonymně, proto zde nebudu udávat její název. Jedná se o společnost s ručením omezeným, která vznikla již roku 1992. Zabývá se především problematikou radiokomunikační techniky a již od svého vzniku působí jako autorizovaný dodavatel radiokomunikační techniky MOTOROLA v České republice.

V současné době zaměstnává firma 15 stálých pracovníků v jejích dvou pracovištích.

Cílem firmy je poskytovat veškeré nabízené produkty a služby v co nejvyšší kvalitě. Tato firemní snaha vedla v roce 2003 k zavedení a používání systému řízení jakosti, v současné době dle ČSN EN ISO 9001:2009.

Firma poskytuje tyto následující služby:

- bezdrátové místní informační systémy (BMIS)
- zpracování technicko-ekonomické studie pro žádost o dotaci
- profesionální návrh celého řešení BMIS na míru pro vaši obec
- kompletní dodávku a servis profesionální radiokomunikační techniky a pagingových systémů
- optimalizaci provozu vašeho vozového parku (GPS aplikace)
- speciální aplikace „na míru“

Firemní produkty:

A) Obecní rozhlas

- v této oblasti má firma nejdelší zkušenosti
- firma je výrobcem systému RDRdigi3 a VARIS4
- firma nabízí:
  - nezávazné jednání s cílem stanovit koncepci rozhlasu
  - bezplatný návrh počtu a rozmístění bezdrátových hlásičů
  - kompletní digitální simulaci pokrytí
  - zpracování technicko-ekonomické studie = podklad pro žádosti o dotační tituly

- kompletní realizaci = montáž, záruční i pozáruční servis
- „garance nejnižší ceny“ – vlastníte-li jinou nabídku stejného technického řešení, firma pro vás nabídku upraví
- system - Varis 4, RDRdigi3

B) Měřiče rychlosti

- rychlost jízdy řidičů je zobrazena na velkém ukazateli – radaru
- firma nabízí:
  - profesionální návrh
  - kompletní dodávku
  - montáže na míru
  - záruční i pozáruční servis
  - na výběr je ze 6 modelů radarů
- modely: GR32Q, GR32H, SpeedPacer FLASH, SpeedPacer 1168, SpeedPacer 2368, SpeedPacer 4568

C) Radiostanice

- jedná se o radiostanice MOTOROLA
- komplexní řešení rádiových sítí – firma se zabývá komplexně problematikou rádiových sítí (projekce – dodávka – montáž – servis) a vlastní licenci na poskytování radiokomunikačních služeb, ta jí umožňuje provozovat několik veřejných konvenčních rádiových sítí v různých částech jihočeského regionu
- firma nabízí:
  - veřejnou konvenční rádiovou síť
  - revizi rádiových stanic
  - půjčování radiostanic
- analogové radiostanice:
  - přenosné – CP040, CP140, CP160, CP180, GP140, GP320 Practikal, GP340 ATEX, GP340 Popular, GP344, GP360 Universal, GP380 ATEX, GP380 Universal, GP388, P165, P185
  - vozidlové – CM140, CM160, CM340, CM360, GM360, GM380
- digitální radiostanice:
  - přenosné – DP3400, DP3401, DP3600, DP3601

- vozidlové – DM3400, DM3401, DM3600, DM3601

D) GPS aplikace

- GPS systémy sledování vozů
- car position – je to zařízení nové generace, které integruje satelitní přijímač GPS a GPRS komunikaci. Trvale umožňuje dohlížet na polohu a stav vozidla, sdružuje OFF-LINE a ON-LINE funkce do jednoho celku. Díky technologii GSM-GPRS zajišťuje trvalé spojení s dispečerskou aplikací. Provozní náklady takového spojení jsou bezkonkurenčně nejlevnější, navíc privátní APN zajišťuje maximální míru ochrany přenášených dat. Přenos GPRS může být doplněn nebo dočasně nahrazen SMS zprávami.
- firma nabízí:
  - profesionální návrh
  - kompletní dodávku
  - montáže na míru
  - záruční i pozáruční servis
- dále nabízí tyto služby:
  - kniha jízd
  - měření stavu paliva
  - monitoring a správa vozového parku
  - sledování vozidel
  - teplota v nákladovém prostoru

E) Paging

- sledovací systém – jde o jednosměrný komunikační systém sloužící k jednosměrnému předávání zpráv bez potvrzení příjmu. Osoby, které je třeba vyznamat, musí být vybaveny svolávacím přijímačem – pagerem. Pagingové systémy lze budovat jako zcela samostatné, popřípadě jako doplněk rádiového komunikačního systému. Jejich řešení vždy vychází z požadavků uživatele. Pro výběr optimální konfigurace pagingového systému je třeba zvážit následující skutečnosti:
  - formu předávané informace
  - velikost a charakter území, které požaduje pokrýt signálem
  - eventuelní existenci fónické nebo datové rádiové sítě

- fremní služby:
  - návrh technického řešení
  - projekt
  - kompletní realizace
  - záruční i pozáruční servis

3.2. Způsoby účtování o zásobách v daném podniku

Daný podnik účtuje o zásobách oběma způsoby – způsobem A i způsobem B. Většina zásob spadá do účtování způsobem A, do způsobu B připadají jen zásoby s cenou pořízení do 1000 Kč, tyto zásoby účtuje podnik na účet 501/001 spotřeba materiálu ihned – celou účetní osnovu daného podniku naleznete v příloze.

Příloha 2: Účetní osnova daného podniku

3.3. Způsoby oceňování zásob a jejich evidence

Oceňování zásob při jejich pořízení

Účetní jednotka podniku účtuje o zásobách v pořizovacích cenách²⁹, to pro ni znamená v cenách uvedených na faktuře.

Evidence zásob

Podnik pro svou činnost, týkající se veškerých zásob, využívá jen syntetickou evidenci, analytiku při účtování o zásobách nepoužívá.

Zásoby jsou evidovány v účetním programu SlimOffice, který podnik využívá při účtování a evidování zásob. V příloze uvádím vzor příjemky a výdejky.

Příloha 3: Příjemka

Příloha 4: Výdejka

Oceňování zásob při vyskladňování

Tento podnik využívá metodu váženého aritmetického průměru proměnlivého při vyskladňování zásob ze skladu. Jeho výpočet vypadá takto:

---

²⁹ Pořizovací cena = cena pořízení + vedlejší pořizovací náklady

3.4. Porovnání metod oceňování zásob při vyskladňování

Pro výsledné porovnání jednotlivých metod oceňování jsem si vybrala několik druhů zásob, o kterých podnik účtuje. Zásoby jsem si vybrala dle četnosti jejich pohybu ve skladu.

Zvolené druhy zásob:

- A) B19 – baterie GP 320 Li-ION
- B) LCD – LCD panel
- C) RVMC340 – CM340, MB – vozidlová radiostanice
- D) ZPC1 – HDD – pevný disk pro PC

Vybraný podnik provádí všechny příjmové a výdejové pohyby zásob do skladu a ze skladu až na konci každého měsíce.

3.4.1. Metoda váženého aritmetického průměru

Jako první uvádím metodu, kterou používá vybraný podnik.

Podnik ve své praxi využívá proměnlivý vážený aritmetický průměr, jelikož však pohyby zásob provádí v evidenci až na konci každého měsíce, nebudu zde provádět výpočet periodického váženého aritmetického průměru, výsledky by byly totožné.

Výpočty jednotlivých druhů zásob:

A) B19

Tabulka 6: VPP B19

Datum	Evidenční číslo pohybu	Počet ks			Cena za jednotku Kč	Celkem Kč
		Příjemka	Výdejka	Zásoba		
31.7.	P109	10		10	1010,29	10102,9

31.7.	V178		1	9	1010,29	1010,29
31.8.	P128	10		19	980,28	9802,8
31.8.	P136	3		22	995,6	2986,8
31.8.	V198		1	21	994,65	994,65
31.8.	V203		1	20	994,65	994,65
31.8.	V205		1	19	994,65	994,65
31.8.	V207		3	16	994,65	2983,95

Zdroj: vlastní práce

⇒ VPP _____

– výdejka V178 = $1 \cdot 1010,29 = 1010,29$

⇒ VPP _____

– výdejka V198 = $1 \cdot 994,65 = 994,65$

– výdejka V203 = $1 \cdot 994,65 = 994,65$

– výdejka V205 = $1 \cdot 994,65 = 994,65$

– výdejka V207 = $3 \cdot 994,65 = 2983,95$

➤ náklady vyskladněné zásoby činí 6978,19 Kč

➤ konečný stav činí $16 \cdot 994,65 = 15914,4$ Kč

B) LCD

Tabulka 7: VPP LCD

Datum	Evidenční číslo pohybu	Počet ks			Cena za jednotku Kč	Celkem Kč
		Příjemka	Výdejka	Zásoba		
31.7.	PS ³⁰			6	1854	11124
31.7.	P119	5		11	1903	9515
31.7.	V187		5	6	1876,27	9381,35
31.8.	P133	10		16	2072	20720
31.8.	V223		7	9	1999	13993

Zdroj: vlastní práce

³⁰ Počáteční stav zásoby.

- ⇒ VPP _____
- výdejka V187 = $5 \cdot 1876,27 = 9381,35$
- ⇒ VPP _____
- výdejka V223 = $7 \cdot 1999 = 13993$
- náklady vyskladněné zásoby činí 23374,35 Kč
  - konečný stav činí $9 \cdot 1999 = 17991$ Kč

C) RVMC340

Tabulka 8: VPP RVMC340

Datum	Evidenční číslo pohybu	Počet ks			Cena za jednotku Kč	Celkem Kč
		Příjemka	Výdejka	Zásoba		
31.7.	PS			23	4255,36	97873,28
31.7.	V179		7	16	4255,36	29787,52
31.8.	P130	15		31	4677,4	70161
31.8.	V215		18	13	4459,57	80272,26

Zdroj: vlastní práce

- ⇒ VPP _____
- výdejka V179 = $7 \cdot 4255,36 = 29787,52$
- ⇒ VPP _____
- výdejka V215 = $18 \cdot 4459,57 = 80272,26$
- náklady vyskladněné zásoby činí 110059,78 Kč
  - konečný stav činí $13 \cdot 4459,57 = 57974,41$ Kč

D) ZPC1

Tabulka 9: VPP ZPC1

Datum	Evidenční číslo pohybu	Počet ks			Cena za jednotku Kč	Celkem Kč
		Příjemka	Výdejka	Zásoba		
31.7.	PS			7	1148	8036

31.7.	P119	6		13	1120	6720
31.7.	P120	2		15	1078	2156
31.7.	V191		5	10	1127,47	5637,35
31.8.	P133	8		18	1075	8600
31.8.	P134	2		20	1056	2112
31.8.	V225		7	13	1099,34	7695,38

Zdroj: vlastní práce

⇒ VPP _____

– výdejka V191 = $5 \cdot 1127,47 = 5637,35$

⇒ VPP _____

– výdejka V225 = $7 \cdot 1099,34 = 7695,38$

➤ náklady vyskladněné zásoby činí 13332,73 Kč

➤ konečný stav činí $13 \cdot 1099,34 = 14291,42$ Kč

3.4.2. Metoda FIFO

Metoda FIFO vychází z předpokladu, že zásoby nakoupené nejdříve se také nejdříve prodají či spotřebují. Výdeje zásob ze skladu se tedy oceňují postupně od nejstarší zásoby k novější zásobě a to podle toho, jak se zásoby postupně ze skladu odebírají. Při každém výdeji vyskladňujeme danou nejstarší zásobu v její pořizovací ceně.

Výpočty jednotlivých druhů zásob:

A) B19

Tabulka 10: FIFO B19

Datum	Evidenční číslo pohybu	Počet ks			Cena za jednotku Kč	Celkem Kč
		Příjemka	Výdejka	Zásoba		
31.7.	P109	10		10	1010,29	10102,9
37.7.	V178		1	9	1010,29	1010,29
31.8.	P128	10		19	980,28	9802,8
31.8.	P136	3		22	995,6	2986,8

31.8.	V198		1	21	1010,29	1010,29
31.8.	V203		1	20	1010,29	1010,29
31.8.	V205		1	19	1010,29	1010,29
31.8.	V207		3	16	1010,29	3030,87

Zdroj: vlastní práce

- výdejka V178 = $1 * 1010,29 = 1010,29$
- výdejka V198 = $1 * 1010,29 = 1010,29$
- výdejka V203 = $1 * 1010,29 = 1010,29$
- výdejka V205 = $1 * 1010,29 = 1010,29$
- výdejka V207 = $3 * 1010,29 = 3030,87$
- náklady vyskladněné zásoby činí 7072,03 Kč
- konečný stav činí $3 * 1010,29 + 10 * 980,28 + 3 * 995,6 = 15820,47$ Kč

B) LCD

Tabulka 11: FIFO LCD

Datum	Evidenční číslo pohybu	Počet ks			Cena za jednotku Kč	Celkem Kč
		Příjemka	Výdejka	Zásoba		
31.7.	PS			6	1854	11124
31.7.	P119	5		11	1903	9515
31.7.	V187		5	6	1854	9270
31.8.	P133	10		16	2072	20720
31.8.	V223		1	15	1854	1854
			5	10	1903	9515
			1	9	2072	2072

Zdroj: vlastní práce

- výdejka V187 = $5 * 1854 = 9270$
- výdejka V223 = $1 * 1854 + 5 * 1903 + 1 * 2072 = 13441$
- náklady vyskladněné zásoby činí 22711 Kč
- konečný stav činí $9 * 2072 = 18648$ Kč

C) RVMC340

Tabulka 12: FIFO RVMC340

Datum	Evidenční číslo pohybu	Počet ks			Cena za jednotku Kč	Celkem Kč
		Příjemka	Výdejka	Zásoba		
31.7.	PS			23	4255,36	97873,28
31.7.	V179		7	16	4255,36	29787,52
31.8.	P130	15		31	4677,4	70161
31.8.	V215		16	15	4255,36	68085,76
			2	13	4677,4	9354,8

Zdroj: vlastní práce

- výdejka V179 = $7 \cdot 4255,36 = 29787,52$
- výdejka V215 = $16 \cdot 4255,36 + 2 \cdot 4677,4 = 77440,56$
- náklady vyskladněné zásoby činí 107228,08 Kč
- konečný stav činí $13 \cdot 4677,4 = 60806,2$ Kč

D) ZPC1

Tabulka 13: FIFO ZPC1

Datum	Evidenční číslo pohybu	Počet ks			Cena za jednotku Kč	Celkem Kč
		Příjemka	Výdejka	Zásoba		
31.7.	PS			7	1148	8036
31.7.	P119	6		13	1120	6720
31.7.	P120	2		15	1078	2156
31.7.	V191		5	10	1148	5740
31.8.	P133	8		18	1075	8600
31.8.	P134	2		20	1056	2112
31.8.	V225		2	18	1148	2296
			5	13	1120	5600

Zdroj: vlastní práce

- výdejka V191 = $5 \cdot 1148 = 5740$

- výdejka $V_{225} = 2 \cdot 1148 + 5 \cdot 1120 = 7896$
- náklady vyskladněné zásoby činí 13636 Kč
- konečný stav činí $1 \cdot 1120 + 2 \cdot 1078 + 8 \cdot 1075 + 2 \cdot 1056 = 13988$ Kč

3.4.3. Metoda pevné skladové ceny

K využívání této metody podnik musí vést analytickou evidenci, protože tato metoda pracuje s předem stanovenou skladovou cenou a dále s oddělenou evidencí odchylek, které představují cenový rozdíl od pořizovací ceny zásoby.

Výpočet pro zjištění odchylky:

Výpočty jednotlivých druhů zásob:

A) B19

Určíme si pevnou skladovou cenu pro zásoby B19 – 1000 Kč/ks.

Tabulka 14: PSC B19 koeficient

Datum	Evidenční číslo pohybu	Ks	Cena za jednotku Kč	Skutečná cena Kč	Skladová cena Kč	Odchylka
31.7.	P109	10	1010,29	10102,9	10000	102,9
31.8.	P128	10	980,28	9802,8	10000	-197,2
31.8.	P136	3	995,6	2986,8	3000	-13,2
Celkem				22892,5	23000	-107,5

Zdroj: vlastní práce

Koeficient odchylky = $-107,5 / 23000 = -0,00467$

Výše odchylky = úbytek zásob * koeficient odchylky

Tabulka 15:PSC B19 odchylka

Datum	Evidenční číslo pohybu	Ks	Skladová cena úbytku	Výše odchylky
37.7.	V178	1	1000	-4,67391
31.8.	V198	1	1000	-4,67391
31.8.	V203	1	1000	-4,67391
31.8.	V205	1	1000	-4,67391
31.8.	V207	3	3000	-14,0217
Celkem			7000	-32,7174

Zdroj: vlastní práce

- náklady vyskladněné zásoby činí $7000 + (-32,7174) = 6967,283$ Kč
- konečný stav činí $23000 - 7000 = 16000$ Kč
- konečný stav odchylky je $-107,5 - (-32,7174) = -74,7826$ Kč
- konečný stav syntetického účtu je $16000 + (-74,7826) = 15925,2174$ Kč

B) LCD

Určíme si pevnou skladovou cenu pro zásoby LCD – 1900 Kč/ks

Tabulka 16: PSC LCD koeficient

Datum	Evidenční číslo pohybu	Ks	Cena za jednotku Kč	Skutečná cena Kč	Skladová cena Kč	Odchylka
31.7.	PS	6	1854	11124	11400	-276
31.7.	P119	5	1903	9515	9500	15
31.8.	P133	10	2072	20720	19000	1720
Celkem				41359	39900	1459

Zdroj: vlastní práce

Koeficient odchylky = $1459/39900 = 0,036566$

Výše odchylky = úbytek zásob * koeficient odchylky

Tabulka 17: PSC LCD odchylka

Datum	Evidenční číslo pohybu	Ks	Skladová cena úbytku	Výše odchylky
31.7.	V187	5	9500	347,381
31.8.	V223	7	13300	486,3333

Celkem	22800	833,7143
--------	-------	----------

Zdroj: vlastní práce

- náklady vyskladněné zásoby činí $22800+833,7143=23633,7$ Kč
- konečný stav činí $39900-22800=17100$ Kč
- konečný stav odchylky je $1459-833,7143=625,2857$ Kč
- konečný stav syntetického účtu je $17100+625,2857=17725,2857$ Kč

C) RVMC340

Určíme si pevnou skladovou cenu pro zásoby RVMC340 – 4450 Kč/ks

Tabulka 18: PSC PRVM340 koeficient

Datum	Evidenční číslo pohybu	Ks	Cena za jednotku Kč	Skutečná cena Kč	Skladová cena Kč	Odchylka
31.7.	PS	23	4255,36	97873,3	102350	-4476,7
31.8.	P130	15	4677,4	70161	66750	3411
Celkem				168034,3	169100	-1065,7

Zdroj: vlastní práce

Koeficient odchylky = $-1065,7/169100 = -0,0063$

Výše odchylky = úbytek zásob * koeficient odchylky

Tabulka 19: PSC RVMC340 odchylka

Datum	Evidenční číslo pohybu	Ks	Skladová cena úbytku	Výše odchylky
31.7.	V179	7	31150	-196,313
31.8.	V215	18	80100	-504,805
Celkem			111250	-701,118

Zdroj: vlastní práce

- náklady vyskladněné zásoby činí $111250+(-701,118)= 110548,9$ Kč
- konečný stav činí $169100-111250=57850$ Kč
- konečný stav odchylky je $-1065,7-(-701,118)=-364,582$ Kč
- konečný stav syntetického účtu je $57850+(-364,582)=57485,418$ Kč

D) ZPC1

Určíme si pevnou skladovou cenu pro zásoby ZPC1 – 1090 Kč/ks

Tabulka 20: PSC ZPC1 koeficient

Datum	Evidenční číslo pohybu	Ks	Cena za jednotku Kč	Skutečná cena Kč	Skladová cena Kč	Odchylka
31.7.	PS	7	1148	8036	7630	406
31.7.	P119	6	1120	6720	6540	180
31.7.	P120	2	1078	2156	2180	-24
31.8.	P133	8	1075	8600	8720	-120
31.8.	P134	2	1056	2112	2180	-68
Celkem				27624	27250	374

Zdroj: vlastní práce

Koeficient odchylky = $374/27250 = 0,013725$

Výše odchylky = úbytek zásob * koeficient odchylky

Tabulka 21: PSC ZPC1 odchylka

Datum	Evidenční číslo pohybu	Ks	Skladová cena úbytku	Výše odchylky
31.7.	V191	5	5450	74,8
31.8.	V225	7	7630	104,72
Celkem			13080	179,52

Zdroj: vlastní práce

- náklady vyskladněné zásoby činí $13080+179,52 = 13259,52$ Kč
- konečný stav činí $27250-13080=14170$ Kč
- konečný stav odchylky je $374-179,52=194,48$ Kč
- konečný stav syntetického účtu je $14170+194,48=14364,48$ Kč

3.5. Vliv způsobů oceňování zásob na výsledek hospodaření ve vybrané firmě

Podnik zaujímá dvě hlediska pohledu, z jedné strany se snaží najít a pořídit zásoby za co nejnižší cenu, jelikož čím nižší jsou materiálové náklady, tím nižší může být výrobní cena výrobku (popř. čím nižší je pořizovací cena tím nižší může být konečná cena pro konečného spotřebitele statku). Druhý pohled avšak poukazuje na snahu mít co nejvyšší materiálové či prodejní náklady. Podnik vyššími náklady získá nižší daňový základ, tudíž bude platit nižší daň (bude mít nižší daňovou povinnost).

Vhodný výběr způsobu oceňování zásob při jejich výdeji napomáhá podnikům jejich záměry naplnit. Každá účetní jednotka by si tedy měla dobře zvolit nejvýhodnější způsob oceňování zásob, tím může ovlivnit výši zásob v podniku, jejich náklady, ale i výši výsledku hospodaření za dané účetní období.

Tabulka 22: Porovnání způsobů oceňování

Způsob oceňování	Náklady vyskladněné zásoby				Celkové náklady
	B19	LCD	RVMC340	ZPC1	
Vážený aritmetický průměr	6978	23374	110060	13333	153745
FIFO	7072	22711	107228	13636	150647
Pevná skladová cena	6967	23634	110549	13260	154409

Zdroj: vlastní práce

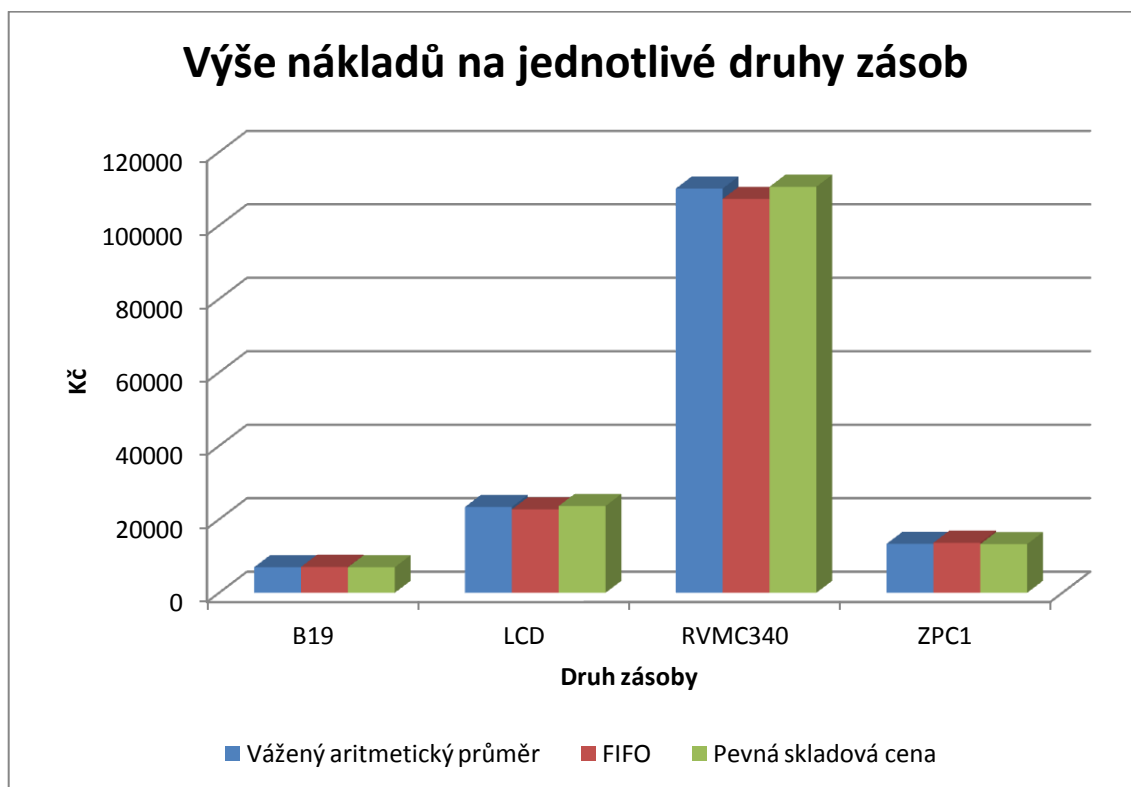
Z výše uvedené tabulky vyplývá, že pokud by účetní jednotka požadovala co nejvyšší náklady, aby měla co nejnižší daňovou povinnost, nejlépe by tuto podmínku splňoval způsob metody pevné skladové ceny. V tomto případě hraje velkou roli výběr výše pevné skladové ceny účetní jednotkou. Pokud však podniku záleží na vyšším výsledku hospodaření, a usiluje tedy o co nejnižší náklady, je to zcela naopak a metoda pevné skladové ceny je nejméně vhodná.

Jako nejméně vhodná zde vyšla metoda FIFO, která není flexibilní výkyvům cen materiálových zásob. Pokud nás však místo daňového hlediska zajímá výsledek hospodaření je metoda FIFO nejvýhodnější.

Metoda váženého aritmetického průměru proměnlivého, kterou analyzovaná účetní jednotka využívá, vyšla z jednoho hlediska jako druhá nejlepší a zároveň i druhého druhá nejhorší.

Pro lepší přehlednost zde ještě uvádím graf zjištěných nákladů.

Graf 1: Výše nákladů na jednotlivé druhy zásob

Zdroj: vlastní práce

Z grafů můžeme lépe rozlišit výše jednotlivých druhů zásob. Jako první sloupec je znázorněna výše nákladů zjištěných váženým aritmetickým průměrem proměnlivým, druhý sloupec představuje náklady vypočtené metodou FIFO a poslední třetí sloupec vysvětluje náklady zjištěné metodou pevné skladové ceny.

3.6. Vliv oceňování zásob na rozvahu

Zásoby jsou podnikem vykazovány v rozvaze v aktivech, protože spadají do oběžného majetku. Významný vliv má především jejich výše. Zásoby mohou vyvolat změnu aktiva ku aktivu či aktiva ku pasivu. Za všech okolností však musí být dodržena rozvahová rovnováha, to znamená, že součet všech aktivních položek se vždy musí rovnat součtu všech pasivních položek.

Vliv oceňování zásob na rozvahu se projevuje při pořízení zásob. Záleží, v jaké výši podnik zásobu nakoupí, tuto částku pak musí zaplatit ze svých peněžních prostředků (tzn. z aktiv) či jí uhradit závazkem vůči dodavateli (tzn. pasivem).

Ráda bych zde pro ilustraci uvedla vývoj zásob podniku za posledních několik let.

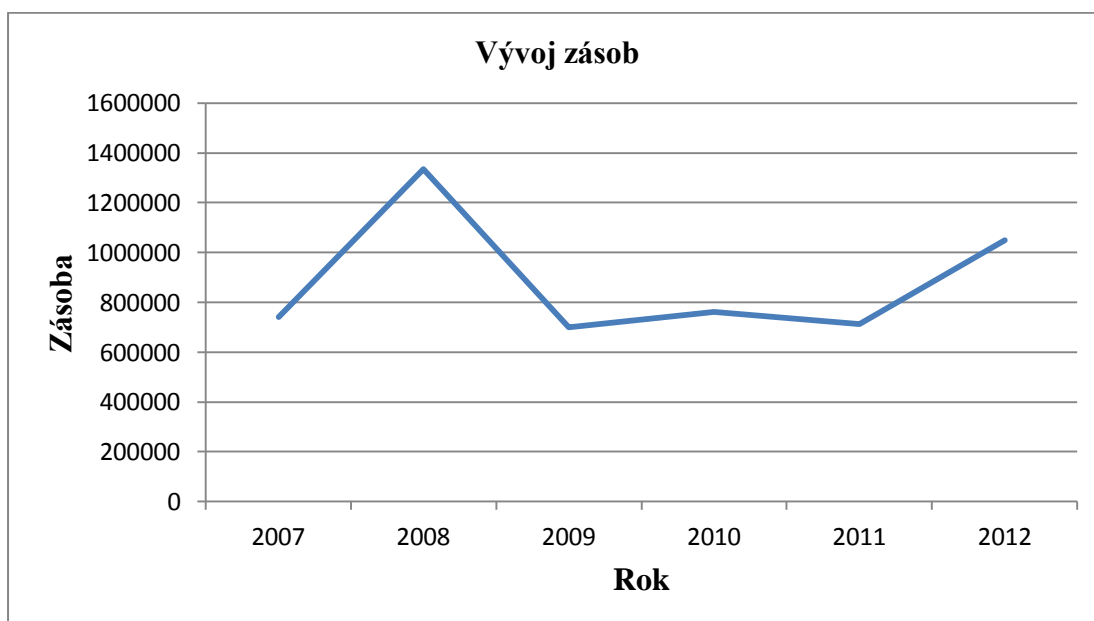
Analyzovaný podnik eviduje veškeré své zásoby na účtu materiálu 112 – materiál na skladě.

Tabulka 23: Vývoj zásob

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zásoba	740000	1334000	699000	760425	712983	1049191

Zdroj: vlastní práce

Graf 2: Vývoj zásob

Zdroj: vlastní práce

Na grafu vývoje podnikových zásob můžeme sledovat, že zásoby byly nejvyšší v roce 2008, poté na tři roky poklesly a udržovaly si poměrně stejnou hladinu. V loňském roce byl opět zaznamenán nárůst zásob.

Pokud chceme porovnat konečné stavy daných zásob, nalezneme je uvedené v následující tabulce a dále přehledněji v grafu. Konečné stavy zobrazují konečnou výši části oběžného majetku v podniku, ovlivňují tedy výslednou výši daného aktiva v rozvaze.

Tabulka 24: Konečné stavy zásob dle jednotlivých metod

	Konečné stavy zásob dle jednotlivých metod (Kč)		
	Vážený aritmetický průměr proměnlivý	FIFO	Pevná skladová cena
B19	15914,4	15820,5	15925,2
LCD	17991	18648	17725,3
RVMC340	57974,4	60806,2	57485,4
ZPC1	14291,4	13988	14364,5
Celkem	106171,2	109262,7	105500,4

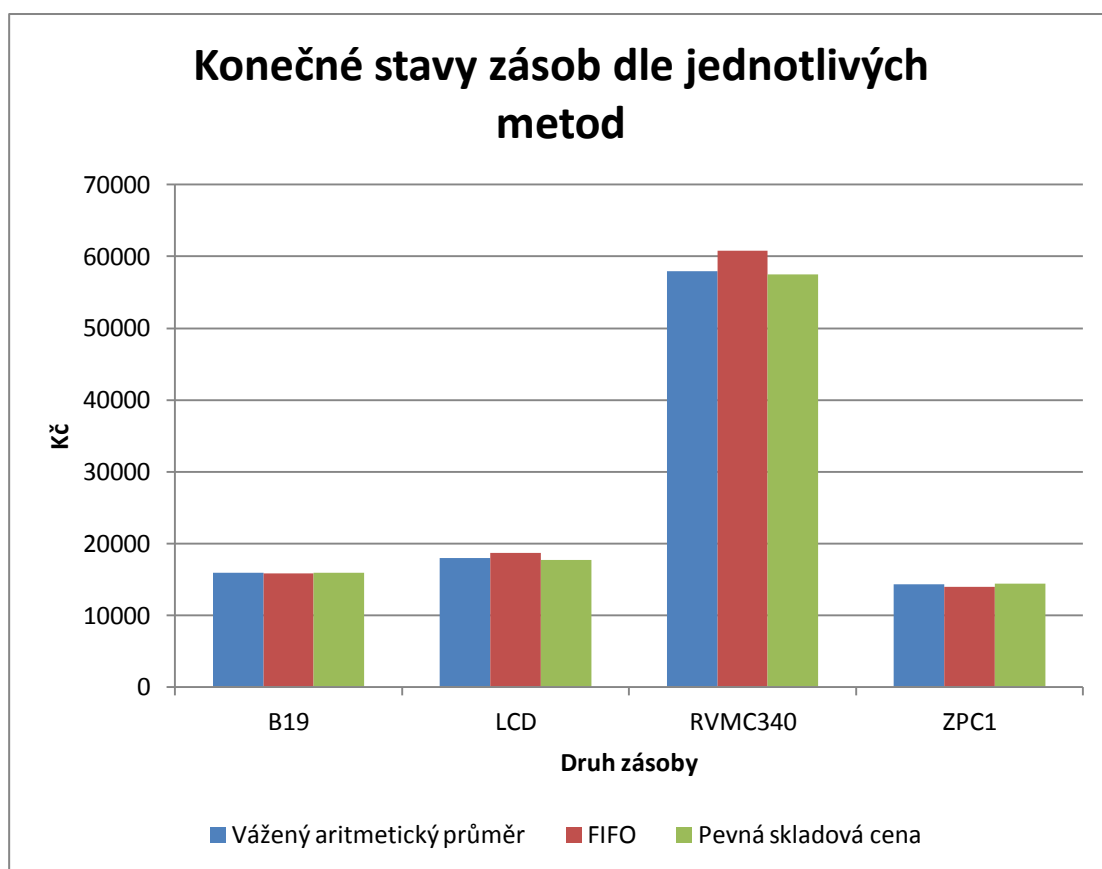
Zdroj: vlastní práce

Z předešlé tabulky vyplývá, že nejvíce rozvahu ovlivní velikost konečného stavu zásob, pokud bude podnik používat metodu FIFO. Tato skutečnost je způsobena tím, že FIFO se přibližuje skutečným tržním cenám, které ve většině případů mívají spíše rostoucí charakter.

Z následujícího grafu či předešlé tabulky můžeme vyčíst, jaký druh zásoby zadržuje jak velké množství finančních prostředků podniku. Nejedná se zde o množství v naturálních jednotkách.

Můžeme rozpoznat, že nejvíce peněžních prostředků je obsaženo v zásobách RVMC340, obzvláště pokud používáme metodu FIFO. Podniková zásoba LCD představuje druhé největší peněžní zastoupení zásoby v podniku, opět by zde největší částku tvořila hodnota zjištěná pomocí metody FIFO. Další dva vybrané druhy zásob se v analyzovaném podniku objevují v celkem podobné výši (v peněžním vyjádření).

Graf 3: Konečné stavy zásob dle jednotlivých metod

Zdroj: vlastní práce

5. ZÁVĚR

Jak už jsem dříve zmínila, každý podnik se potýká se základní otázkou ohledně oceňování zásob, chtít nižší stav zásoby na skladě či naopak chtít v zásobách velkou nákladovou zátěž, aby podnik nemusel odvádět vysoké daně. Odpověď na tuto otázku si musí každý podnik odpovědět sám na základě sebou stanovených cílů a vizí, které má do budoucna.

Pokud chce podnik držet co nejméně zásob, aby vynakládal co nejmenší náklady na jejich skladování, musí si uvědomit jaká případná situace je pro něj přijatelnější, zda bude raději vynakládat určité finanční prostředky na skladování či udržení stanoveného množství zásoby na skladě, než aby pak měl případné problémy s výrobou z důvodu nedostatku materiálu či nemožností poskytnutí zboží zákazníkovi, který jej požaduje.

Ideální situace by byla tehdy, kdyby příjmy i výdeje na sebe navazovaly. Zásoby by se ve skladu nezdržovaly moc dlouho a nikdy by jich nebylo potřeba více, než je zrovna k dispozici. Tato situace však není moc reálná a proto se většina podniků snaží udržet si na skladě určitou hladinu zásoby, která nebude moc velká, ale zároveň bude dostačující k běžnému fungování podniku.

Hodnotím-li výsledky z předešlé kapitoly, zjistím, že nejvýhodněji se dle daňového hlediska jevila metoda pevné skladové ceny. Analyzovaný podnik však nevede analytickou evidenci u zásob, což je v této metodě potřeba. Na její zavedení by se muselo provést několik změn, což by dle mého celkového pohledu pro podnik nebylo moc žádoucí. Nicméně pokud by si však podnik zakládal na co nejnižším daňovém zatížení, doporučovala bych tuto metodu. Nutno však zmínit, že toto ocenění je závislé na dobře zvolené pevné skladové ceně, která nikterak nekopíruje cenu tržní, tudíž není flexibilní při jejích změnách.

Dle daňového hlediska vyšla nejhůře metoda FIFO. V současné době není předpoklad, že by se ceny zásob snižovaly, tudíž tato metoda i nadále zůstane daňově nevýhodnou. Její výhodou je, že při vyskladnění odcházejí nejstarší zásoby. Metoda FIFO celkem dobře kopíruje tržní cenu, tudíž z dlouhodobějšího hlediska hodnota majetku zůstává co nejvyšší. Tato metoda je o něco náročnější na evidenci a více se hodí pro podniky, kde nemají příliš velké pohyby zásob.

Dá se říci, že metoda váženého aritmetického průměru vyšla pro analyzovaný podnik jako optimální. Tato metoda nevykazuje extrémní výsledky jako metody LIFO a FIFO,

představuje jakýsi střed mezi těmito dvěma zmíněnými metodami. Při jejím periodickém výpočtu však záleží na tom, jak často se průměr zjišťuje, dle toho se více přiklání k výsledkům metod LIFO či FIFO. Pokud se využívá vážený průměr aritmetický proměnlivý, více se blížíme skutečné tržní ceně zásoby, tím pádem nemůžeme moc ovlivňovat výsledek hospodaření. Na druhou stranu však vykazujeme pravdivější a přesnější výsledky. Tato metoda dále představuje jakousi výhodnost, jak jsem již několikrát zmínila, existují dva možné pohledy, čeho chce podnik dosáhnout. V porovnání s ostatními analyzovanými metodami představuje optimální daňové zatížení a zároveň i optimální výši nákladů, které jsou na konci účetního období odečteny od výnosů, čímž je po několika dalších změnách zjištěn výsledek hospodaření.

Myslím si, že daná účetní jednotka se rozhodla pro metodu váženého aritmetického průměru dobře. Pokud beru v potaz skladové zásoby a četnost jejich pohybů, je jim tato metoda plně adekvátní. Nevykazuje nijak extrémní výsledky, není moc náročná na evidenci a blíží se skutečné ceně zásob, tudíž ji i věrohodně zobrazuje při vyskladňování.

SUMMARY

During my bachelor study I compared different methods of inventory valuation methods, defined their advantages and disadvantages and analyzed their impact on the company profits.

In particular, I looked in detail at the effects of inventory removal on total inventory valuations as well as the associated tax effects. I also analyzed what inventory changes resulted in the maximum reduction comparing weighted arithmetic average method, FIFO method and the method of fixed cost prices.

The analysis showed that the FIFO method resulted in the largem increases in income and profit. This was due to the the sum of released of inventory being the lowest value. However, using the FIFO method meant that the company had to pay slighter higher taxes than would be the case for the other two methods.

The Fixed Cost Prices method resulted in the lowest tax and represented good value for money because it had the highest amount of inventory output However, use of the method resulted in a Loir profit than the FIFO method.

The objective of the Winning Weighted Arithmetic Average Variable method is to provide the optimum ratio of profit and tax liability. This method is used by the company and and the analysis showed that it was well chosen.

In addition to comparing the effects of inventory valuation methods on profits I also considered the effect of inventory valuation on the balance sheet. I note that each method of inventory valuation provided a different final value of the asset.

KEYWORDS

Asset, Balancesheet, Inventory valuation, Profit, Tax effect.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Použitá literatura:

BŘEZINOVÁ, Hana. Účetní závěrka. 1. vyd. Praha: Grada, 2001, 182 s. ISBN 80-247-0086-7.

DŮMEOVÁ, Ludmila a Martina BERÁNKOVÁ. Modely řízení zásob I. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2004, 55 s. ISBN 80-213-1140-1.

DVOŘÁKOVÁ, Dana a Václav KLEISNER. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 2., dopl. a aktualiz.vyd. Brno: Computer Press, 2008, xii, 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1.

HOLEČEK, Jan a Václav KLEISNER. Rukověť finančního a vnitropodnikového účetnictví. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1994, 191 s. ISBN 80-716-8092-3.

KOVANICOVÁ, Dana. Abeceda účetních znalostí pro každého. 13., aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2009. ISBN 80-727-3084-3.

KOVANICOVÁ, Dana. Finanční účetnictví: světový koncept. Vyd. 4., aktualiz. Praha: Polygon, 2003, viii, 524 s. ISBN 80-727-3090-8.

KOVANICOVÁ, Dana. Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům. Vyd. 1. Praha: Polygon, 2004, iii, 284, [13] s. ISBN 80-727-3095-9.

LOUŠA, František. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2005, 168 s. ISBN 80-247-1043-9.

LOUŠA, František. Účtování zásob. Praha: ALBA, 1994.

RYNEŠ, P. Podvojně účetnictví a účetní závěrka. Olomouc: Anag a.s., 2012. ISBN 978-80-7263-580-1.

ŠTOHL, Pavel. Učebnice účetnictví: pro střední školy a pro veřejnost. 9., upravené vyd. podle právního stavu k 1.1.2008. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2008, 201 s. ISBN 978-808-7237-021.

Elektronické zdroje:

České účetní standardy pro podnikatele. [online]. [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/015.aspx>.

Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví: Hlava II: Obsahové vymezení některých položek rozvahy (balance). [online]. [cit. 2012-11-24]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto-v2002-500/cast2h2.aspx#par9>.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI. Obchodní rejstřík a Sběrka listin [online]. [cit. 2013-01-16]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik->

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Oceňování zásob při vyskladnění	18
Tabulka 2: Zachycení nákupu a prodeje zboží v účetnictví	24
Tabulka 3: Analytická evidence.....	26
Tabulka 4: Porovnání způsobů účtování	31
Tabulka 5: Účtování zásob vlastní výroby	31
Tabulka 6: VPP B19.....	40
Tabulka 7: VPP LCD	41
Tabulka 8: VPP RVMC340	42
Tabulka 9: VPP ZPC1	42
Tabulka 10: FIFO B19.....	43
Tabulka 11: FIFO LCD	44
Tabulka 12: FIFO RVMC340.....	45
Tabulka 13: FIFO ZPC1	45
Tabulka 14: PSC B19 koeficient.....	46
Tabulka 15:PSC B19 odchylka	47
Tabulka 16: PSC LCD koeficient	47
Tabulka 17: PSC LCD odchylka.....	47
Tabulka 18: PSC PRVM340 koeficient	48
Tabulka 19: PSC RVMC340 odchylka	48
Tabulka 20: PSC ZPC1 koeficient	49
Tabulka 21: PSC ZPC1 odchylka	49
Tabulka 22: Porovnání způsobů oceňování	50
Tabulka 23: Vývoj zásob.....	52
Tabulka 24: Konečné stavy zásob dle jednotlivých metod	53

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Výše nákladů na jednotlivé druhy zásob	51
Graf 2: Vývoj zásob	52
Graf 3: Konečné stavy zásob dle jednotlivých metod.....	54

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Účtová osnova pro podnikatele.....	26
Příloha 2: Účetní osnova daného podniku	39
Příloha 3: Příjemka	39
Příloha 4: Výdejka.....	39

PŘÍLOHY

Příloha 1: Účtová osnova pro podnikatele

Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek

01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

010 - Dlouhodobý nehmotný majetek
011 - Zřizovací výdaje
012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
013 - Software
014 - Ocenitelná práva
019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 - Stavby
022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
026 - Základní stádo a tažná zvířata
029 - Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

031 - Pozemky
032 - Umělecká díla a sbírky

04 - Pořízení dlouhodobého majetku

040 - Pořízení dlouhodobého majetku
041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

050 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

06 - Dlouhodobý finanční majetek

061 - Podílové cenné papíry a podíly v podnicích s rozhodujícím vlivem
062 - Podílové cenné papíry a

podíly v podnicích s podstatným vlivem
063 - Realizovatelné cenné papíry a podíly
065 - Dlužné cenné papíry držené do splatnosti
066 - Půjčky podnikům ve skupině
067 - Ostatní půjčky
069 - Ostatní dlouhodobý finanční majetek

07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

070 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
071 - Oprávky ke zřizovacím výdajům
072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
073 - Oprávky k softwaru
074 - Oprávky k ocenitelným právům
079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 - Oprávky ke stavbám
082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
086 - Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům
089 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
093 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
094 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
095 - Opravná položka k poskytnutým zálohám
096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
097 - Opravná položka k nabytému

majetku
098 - Oprávky k opravné položce k nabytému majetku

Účtová třída 1 - Zásoby

11 - Materiál

111 - Pořízení materiálu
112 - Materiál na skladě
119 - Materiál na cestě

12 - Zásoby vlastní výroby

121 - Nedokončená výroba
122 - Polotovary vlastní výroby
123 - Výrobky
124 - Zvířata

13 - Zboží

131 - Pořízení zboží
132 - Zboží na skladě a v prodejnách
139 - Zboží na cestě

19 - Opravné položky k zásobám

191 - Opravná položka k materiálu
192 - Opravná položka k nedokončené výrobě
193 - Opravná položka k polotovarům vlastní výroby
194 - Opravná položka k výrobkům
195 - Opravná položka ke zvířatům
196 - Opravná položka ke zboží

Účtová třída 2 - Finanční účty

21 - Peníze

210 - Peníze
211 - Pokladna
213 - Ceniny

22 - Účty v bankách

221 - Bankovní účty

23 - Běžné bankovní úvěry

231 - Krátkodobé bankovní úvěry
232 - Eskontní úvěry

24 - Jiné krátkodobé finanční výpomoci

241 - Emitované krátkodobé dluhopisy
249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 - Krátkodobý finanční majetek

251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
253 - Dlužné cenné papíry k obchodování
255 - Vlastní dluhopisy
256 - Dlužné cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
257 - Ostatní realizovatelné cenné papíry
259 - Pořizování krátkodobého finančního majetku

26 - Převody mezi finančními účty

261 - Peníze na cestě

29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy

31 - Pohledávky

311 - Odběratelé
312 - Směnky k inkasu
313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
314 - Poskytnuté provozní zálohy
315 - Ostatní pohledávky

32 - Závazky

321 - Dodavatelé
322 - Směnky k úhradě
324 - Přijaté zálohy
325 - Ostatní závazky

33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 - Zaměstnanci
333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům
335 - Pohledávky za zaměstnanci
336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 - Zúčtování daní a dotací

341 - Daň z příjmů
342 - Ostatní přímé daně
343 - Daň z přidané hodnoty
345 - Ostatní daně a poplatky
346 - Dotace ze státního rozpočtu
347 - Ostatní dotace

35 - Pohledávky ke společníkům a sdružení

351 - Pohledávky k podnikům ve skupině
353 - Pohledávky za upsaný vlastní kapitál

354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
355 - Ostatní pohledávky za společníky
358 - Pohledávky k účastníkům sdružení

36 - Závazky ke společníkům a sdružení

361 - Závazky k podnikům ve skupině
364 - Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
365 - Ostatní závazky ke společníkům
366 - Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
367 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
368 - Závazky k účastníkům sdružení

37 - Jiné pohledávky a závazky

371 - Pohledávky z prodeje podniku
372 - Závazky z koupě podniku
373 - Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
374 - Pohledávky z pronájmu
375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů
376 - Nakoupené opce
377 - Prodané opce
378 - Jiné pohledávky
379 - Jiné závazky

38 - Přechnodné účty aktiv a pasiv

381 - Náklady příštích období
382 - Komplexní náklady příštích období
383 - Výdaje příštích období
384 - Výnosy příštích období
385 - Příjmy příštích období
386 - Kurzové rozdíly aktivní *
387 - Kurzové rozdíly pasivní *
388 - Dohadné účty aktivní
389 - Dohadné účty pasivní

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

391 - Opravná položka k pohledávkám
395 - Vnitřní zúčtování
398 - Spojovací účet při sdružení

Účtová třída 4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy

411 - Základní kapitál
412 - Emisní ážio
413 - Ostatní kapitálové fondy
414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
418 - Oceňovací rozdíly z přecenění

při přeměnách
419 - Změny základního kapitálu

42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

421 - Zákonný rezervní fond
422 - Nedělitelný fond
423 - Statutární fondy
427 - Ostatní fondy
428 - Nerozdělený zisk minulých let
429 - Neuhrazená ztráta minulých let

43 - Výsledek hospodaření

431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

45 - Rezervy

451 - Rezervy zákonné
459 - Ostatní rezervy

46 - Bankovní úvěry

461 - Bankovní úvěry

47 - Dlouhodobé závazky

471 - Dlouhodobé závazky k podnikům ve skupině
473 - Emitované dluhopisy
474 - Závazky z pronájmu
475 - Dlouhodobé přijaté zálohy
478 - Dlouhodobé směnky k úhradě
479 - Ostatní dlouhodobé závazky

48 - Odložený daňový závazek a pohledávka

481 - Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel

491 - Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 - Náklady

50 - Spotřebované nákupy

500 - Spotřebované nákupy
501 - Spotřeba materiálu
502 - Spotřeba energie
503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
504 - Prodané zboží

51 - Služby

510 - Služby
511 - Opravy a udržování
512 - Cestovné
513 - Náklady na reprezentaci
518 - Ostatní služby

52 - Osobní náklady

520 - Osobní náklady
521 - Mzdové náklady
522 - Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti
523 - Odměny členům orgánů

společnosti a družstva
524 - Zákonné sociální pojištění
525 - Ostatní sociální pojištění
526 - Sociální náklady individuálního podnikatele
527 - Zákonné sociální náklady
528 - Ostatní sociální náklady

53 - Daně a poplatky

530 - Daně a poplatky
531 - Daň silniční
532 - Daň z nemovitosti
538 - Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady

540 - Jiné provozní náklady
541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
542 - Prodaný materiál
543 - Dary
544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
545 - Ostatní pokuty a penále
546 - Odpis pohledávky
548 - Ostatní provozní náklady
549 - Manka a škody

55 - Odpisy, rezervy a opravné položky provozních nákladů

551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
552 - Tvorba zákonných rezerv
554 - Tvorba ostatních rezerv
555 - Zúčtování komplexních nákladů příštích období
557 - Zúčtování oprávek k opravné položce k nabytému majetku
558 - Tvorba zákonných opravných položek
559 - Tvorba opravných položek

56 - Finanční náklady

560 - Finanční náklady
561 - Prodané cenné papíry a podíly
562 - Úroky
563 - Kurzové ztráty
564 - Náklady z přecenění majetkových cenných papírů
566 - Náklady z finančního majetku
567 - Náklady z derivátových operací
568 - Ostatní finanční náklady
569 - Manka a škody na finančním majetku

57 - Rezervy a opravné položky finančních nákladů

574 - Tvorba rezerv
579 - Tvorba opravných položek

58 - Mimořádné náklady

580 - Mimořádné náklady
581 - Náklady na změnu metody

582 - Škody
584 - Tvorba rezerv
588 - Ostatní mimořádné náklady
589 - Tvorba opravných položek

59 - Daně z příjmů a převodové účty

591 - Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná
592 - Daň z příjmů z běžné činnosti - odložená
593 - Daň z příjmů z mimořádné činnosti - splatná
594 - Daň z příjmu z mimořádné činnosti - odložená
595 - Dodatečné odvody daně z příjmů
596 - Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům
597 - Převod provozních nákladů
598 - Převod finančních nákladů

Účtová třída 6 - Výnosy

60 - Tržby za vlastní výkony a zboží

600 - Tržby za vlastní výkony a zboží
601 - Tržby za vlastní výrobky
602 - Tržby z prodeje služeb
604 - Tržby za zboží

61 - Změny stavu vnitropodnikových zásob

610 - Změny stavu vnitropodnikových zásob
611 - Změna stavu nedokončené výroby
612 - Změna stavu polotovaru
613 - Změna stavu výrobku
614 - Změna stavu zvířat

62 - Aktivace

620 - Aktivace
621 - Aktivace materiálu a zboží
622 - Aktivace vnitropodnikových služeb
623 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
624 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

64 - Jiné provozní výnosy

640 - Jiné provozní výnosy.
641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
642 - Tržby z prodeje materiálu
644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
646 - Výnosy z odepsaných pohledávek
648 - Ostatní provozní výnosy

65 - Zúčtování rezerv a opravných položek provozních výnosů

652 - Zúčtována zákonných rezerv
654 - Zúčtování ostatních rezerv
655 - Zúčtování komplexních nákladů příštích období
657 - Zúčtování oprávek k opravné položce k nabytému majetku
658 - Zúčtování zákonných opravných položek
659 - Zúčtování opravných položek

66 - Finanční výnosy

660 - Finanční výnosy
661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
662 - Úroky
663 - Kurzové zisky
664 - Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů
665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
666 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku
667 - Výnosy z derivátových operací
668 - Ostatní finanční výnosy

67 - Zúčtování rezerv a opravných položek finančních výnosů

674 - Zúčtování rezerv
679 - Zúčtování opravných položek

68 - Mimořádné výnosy

680 - Mimořádné výnosy
681 - Výnosy ze změny metody
684 - Zúčtování rezerv
688 - Ostatní mimořádné výnosy
689 - Zúčtování opravných položek

69 - Převodové účty

697 - Převod provozních výnosů
698 - Převod finančních výnosů

Účtová třída 7 - Závěrkové a podrozvahové účty

70 - Účty rozvahné

701 - Počáteční účet rozvahný
702 - Konečný účet rozvahný

71 - Účet zisků a ztrát

710 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty

Účtové třídy 8 a 9 - Vnitropodnikové účetnictví

Příloha 2: Účetní osnova daného podniku

010/000 Nehmotný investiční majetek	063/004 Sporoinvest	112/000 Materiál na skladě
010/100 Nehmotný investiční majetek obchod	063/005 Sporobond	112/001 DHIM na skladě
011/000 Zřizovací výdaje	063/006 IKS dluhopisový OPF	112/900 Materiál na skladě - cenové odchylky
012/000 Nehmotné výskl. výzk. a obd. činnosti	063/007 ING český fond pen. trhu D	119/000 Materiál na cestě
013/000 Software	063/008 ING český fond obligací	121/000 Nedokončená výroba
013/100 Software obchod	063/009 ING český akciový fond	122/000 Polotovary vlastní výroby
014/000 Ocenitelná práva	063/010 Franklin Templeton	123/000 Výrobky
018/000 Drobný nehmotný investiční majetek	063/011 EVVE zlata	124/000 Zvířata
018/100 Drobný nehmotný investiční majetek obchod	066/000 Půjčky podnikům ve skupině	131/000 Pořízení zboží
019/000 Ostatní nehmotný investiční majetek	067/000 Ostatní půjčky	132/000 Zboží na skladě a v prodejnách
021/000 Budovy, haly a stavby	069/000 Ostatní finanční investice	132/900 Zboží na skladě – cenové odchylky
022/000 Samost. mov. věci a soubory mov. věci	070/000 Oprávky k nehmotnému IM	139/000 Zboží na cestě
022/003 Dopravní prostředky	071/000 Oprávky ke zřizovacím výdajům	191/000 Opravná položka k materiálu
022/004 Inventář	072/000 Oprávky k nehm. výskl. výzk. a obd. čin.	192/000 Opravná položka k nedok. výrobě
022/100 Stroje, přístroje, zařízení obchod	073/000 Oprávky k softwaru	193/000 Opravná položka k polot. vlast. vyr.
022/103 Dopravní prostředky obchod	073/100 Oprávky k softwaru obchod	194/000 Opravná položka k výrobkům
022/104 Inventář obchod	074/000 Oprávky k ocenitelným právům	195/000 Opravná položka ke zvířatům
025/000 Pěstitelské celky trvalých porostů	078/000 Oprávky k drobnému nehmotnému IM	196/000 Opravná položka ke zboží
026/000 Základní stádo a tažná zvířata	079/000 Oprávky k ostatnímu nehmotnému IM	210/000 Peníze
028/000 Drobný hmotný investiční majetek	081/000 Oprávky k budovám, halám a stavbám	211/000 Pokladna
028/100 Drobný hmotný majetek obchod	082/000 Oprávky ke strojům	211/100 Pokladna obchod
029/000 Ostatní hmotný investiční majetek	082/003 Oprávky k dop. prostředkům	213/000 Ceniny
031/000 Pozemky	082/004 Oprávky k inventáři	221/000 Bankovní účet
032/000 Umělecká díla a sbírky	082/100 Oprávky ke stojům obchod	221/001 Spořicí účet
040/000 Pořízení nehmot. a hmot. investic	082/103 Oprávky k dopravním prostředkům	221/002 IKS fond světových indexů
040/100 Pořízení nehmot. a hmot. investic obchod	082/104 Oprávky k inventáři	221/003 IKS balancovaný OPF
041/000 Pořízení nehmotných investic	085/000 Oprávky k pěst. celkům trval. porostů	221/004 Sporoinvest
041/100 Pořízení nehmotných investic obchod	086/000 Oprávky k zákl. stádu a taž. zvířatům	221/005 Sporobond
042/000 Pořízení hmotných investic	088/000 Oprávky k drobnému hmotnému IM	221/006 IKS dluhopisový OPF
042/100 Pořízení hmotných investic obchod	089/000 Oprávky k ostatnímu hmotnému IM	222/000 Bankovní účty klientů
053/000 Poskytnuté zálohy na nehm. a hmot. IM	091/000 Opravná položka k nehmotnému IM	231/000 Krátkodobé bankovní úvěry
051/000 Poskytnuté zálohy na nehmotný IM	092/000 Opravná položka k hmotnému IM	232/000 Eskontní úvěry
052/000 Poskytnuté zálohy na hmotný IM	093/000 Opravná pol. k nedok. nehmot. invest.	241/000 Emitované krátkodobé dluhopisy
061/000 Podíl cen. pap. a vkl. v pod. s roz. vl.	094/000 Opravná pol. k nedok. hmot. invest	249/000 Ostatní krátkodobé finanční výpomoci
062/000 Podíl cen. pap. a vkl. v pod. s pod. vl.	095/000 Opravná položka k poskyt. zálohám	251/000 Majetkové cenné papíry
063/000 Ostatní cen. papíry a vklady	096/000 Opravná položka k finančním invest.	252/000 Vlastní akcie
063/002 IKS FSI	097/000 Opravná položka k nabytému majetku	253/000 Dlužné cenné papíry
063/003 IKS balancovaný OPF	098/000 Oprávky k oprav. pol. k nabyt. majetku	255/000 Vlastní dluhopisy
	111/000 Pořízení materiálu	261/000 Peníze na cestě
	111/001 Pořízení DHIM	291/000 Opravná položka k maj. cen. papírům
	111/100 Pořízení materiálu obchod	293/000 Opravná položka k dluž. cen. papírům
	111/101 Pořízení DHIM obchod	311/000 Odběratelé
		311/001 360 dnů po splatnosti
		311/002 180 dní po splatnosti
		311/003 100 dní po splatnosti
		311/100 Obchod HomeCredit
		311/200 Obchod platební karty
		311/300 Odběratelé – prodejky OBCHOD
		312/000 Směnky k inkasu
		313/000 Pohledávky za eskont. cenné papíry
		314/000 Poskytnuté provozní zálohy
		314/001 Záloha elektřiny
		314/002 Záloha elektřiny Plzeň
		314/003 Záloha voda
		314/004 Záloha plyn
		314/005 Záloha Konektel

314/010 Záloha Eurotel	361/000 Závazky k podnikům ve skupině	500/101 Čistící prostředky obchod
314/011 Záloha Paegas	364/000 Závazky ke společ. při rozdělení zisku	501/000 Spotřeba materiálu
314/012 Záloha podílů ze zisku	365/000 Ostatní závazky ke společnostem	501/001 Spotřeba materiálu ihned
314/100 Vyúčtování poskytnuté zálohy	366/001 Závazky k Vaškovi ze ZC	501/002 Spotřeba DHM
314/101 Prov. zálohy obchod	366/002 Závazky k Teichmannovi ze ZC	501/100 Spotřeba ze skladu
314/102 Zálohy na služby	367/000 Závazky z ups. nespl. cen. pap. a vkl.	501/101 Spotřeba zboží obchod
314/900 Záloha elektřiny Klet'	368/000 Závazky k účastníkům sdružení	501/102 DHM Ufon
315/000 Ostatní pohledávky	371/000 Odložená daňová pohled. a závazek	502/000 Spotřeba energie
321/000 Dodavatelé	375/000 Pohledávky z emitovaných dluhopisů	502/001 Spotřeba voda
321/100 Dodavatelé obchod	377/000 Zúčtování obchodů	502/002 Spotřeba plynu
322/000 Směnky k úhradě	378/000 Jiné pohledávky	502/100 Spotřeba energie obchod
324/000 Přijaté zálohy	378/001 Pohledávky DPH	502/900 Elektřina pro systémy
324/001 Přijaté zálohy	379/000 Závazky, půjčky, spoř. sražené	503/000 Spotřeba ostat. neskladovatel. dod.
324/002 Přijaté zálohy	379/001 Závazky DPH	503/001 Benzín
324/003 Přijaté zálohy	379/002 Jiné závazky	503/002 Spotřeba kanc. potřeb
324/004 Přijaté zálohy	381/000 Náklady příštích období	503/003 Spotřeba knihy, časopisy
324/005 Přijaté zálohy	382/000 Komplexní náklady příštích období	503/101 Benzín UFON
324/010 Záloha vrácení	383/000 Výdaje příštích období	503/102 Spotřeba kanc. potřeb obchod
324/100 Přijaté zálohy obchod	384/000 Výnosy příštích období	503/103 Spotřeba knihy, časopisy obchod
324/102 Záloha na služby	385/000 Příjmy příštích období	504/000 Prodané zboží
325/000 Ostatní závazky	386/000 Kurzové rozdíly aktivní	504/100 Prodané zboží obchod
326/000 Závazky vůči klientům	387/000 Kurzové rozdíly pasivní	510/000 Služby poštovní
327/000 Závazků vůči tržím	388/000 Dohadné účty aktivní	510/001 Služby ostatní
331/000 Zaměstnanci	389/000 Dohadné účty pasivní	510/002 Reklama inzerce
331/001 Odměna za dohodu	391/000 Opravná položka k pohledávkám	510/003 Poplatky spoje, CTU
331/100 Zaměstnanci Ufon	395/000 Vnitřní zúčtování	510/004 Služby obědy
333/000 Ostatní závazky vůči zaměstnancům	398/000 Spojovací účet při sdružení	510/005 Submontáže
335/001 Pohledávky Vašek	411/000 Základní jmění	510/006 Služby internet
335/002 Pohledávky Teichmann	412/000 Emisní ážio	510/013 Poplatky CTU
335/003 Pohledávky Jirka	413/000 Ostatní kapitálové fondy	510/100 Poštovní, zaokrouhlení
335/004 Pohledávka Lenka	414/000 Oceňovací rozdíly v přecenění maj.	510/101 Služby ostatní Ufon
335/005 Pohledávky Pavel	415/000 Oceňovací rozdíly s kapitál. účastí	510/102 Reklama inzerce Ufon
335/006 Pohledávky Vladan	421/000 Zákonný rezervní fond	510/103 Telefon Ufon
335/007 Pohledávky Vít'a	422/000 Nedělitelný fond	510/104 Služby obědy Ufon
335/008 Pohledávky Vlado	423/000 Statutární fondy	510/903 Poplatky CTU paušální tarify
335/009 Pohledávky Marcela	427/000 Ostatní fondy	510/913 Poplatky CTU datový přenos
335/010 Pohledávky Petr	428/000 Nerozdělený zisk minulých let	511/000 Opravy a udržování
335/011 Pohledávky Radek	428/001 Ner. zisk 1993	511/100 Opravy a udržování obchod
335/012 Pohledávky Michal	428/002 Ner. zisk 1994	512/000 Cestovné
335/013 Pohledávky Pazdera	429/000 Neuhrazená ztráta minulých let	512/100 Cestovné obchod
335/014 Pohledávky Mirek Hadrava	431/000 Hospodářský výsledek ve schval. říz.	513/000 Náklady na reprezentaci
335/015 Obědy Miloň	451/000 Rezervy zákonné	513/001 Příspěvky sdružení
336/000 Zúčtování s institucemi SZ a ZP	454/000 Rezerva na kurzové ztráty	513/100 Prezentace obchod
336/001 Zúčtování s OSSZ	459/000 Ostatní rezervy	518/000 Ostatní služby
336/002 Zúčtování s VZP	461/000 Bankovní úvěry	518/001 Nájemné Teichmann, Plzeň
336/003 Zúčtování s VoZP	471/000 Dlouhodobé závazky k podn. ve skup.	518/002 DNIM programy spotřeba
336/004 Zúčtování s CNZP	473/000 Emitované dluhopisy	518/003 Pronájem převaděče
336/005 ZP MVCR	474/000 Závazky z pronájmu	518/004 DHM SOVT do spotřeba
336/101 Zúčtování OSSZ obchod	475/000 Dlouhodobé přijaté zálohy	518/100 Ostatní služby obchod
336/102 Zúčtování s VZP obchod	478/000 Dlouhodobé směnky k úhradě	518/101 Nájemné obchod
336/103 VoZP obchod	479/000 Ostatní dlouhodobé závazky	518/102 DNIM programy spotřeba obchod
336/105 ZPMV obchod	491/000 Účet individuálního podnikatele	518/900 Služby ISO 9001:2000
341/000 Daň z příjmů	500/000 Spotřebované nákupy	520/000 Osobní náklady
342/000 Ostatní přímé daně DP-FOZČ	500/001 Čistící prostředky	521/000 Mzdové náklady
342/001 Srážková daň	500/100 Spotřebované nákupy obchod	521/100 Mzdové náklady Ufon
343/000 Daň z přidané hodnoty		522/000 Příjmy společníků ze závislé činn.
343/001 Daň z přidané hodnoty 10%		522/001 Vašek ze ZC
343/002 Daň z přidané hodnoty 20%		522/002 Teichmann ze ZC
345/000 Ostatní daně a poplatky		523/000 Odměny členům org. spol. a družstva
345/001 Daň z nemovitostí		524/000 Zákonné sociální pojištění
346/000 Dotace ze státního rozpočtu		524/001 OSSZ
347/000 Ostatní dotace		524/002 VZP
351/000 Pohledávky k podnikům ve skupině		524/003 VoZP
353/000 Pohledávky za upsané vlastní jmění		524/004 CNZP
354/000 Pohledávky za společ. při úhr. ztráty		524/005 ZP MVCR
355/000 Ostatní pohledávky za společníky		524/101 OSSZ obchod
358/000 Pohledávky k účastníkům sdružení		524/102 VZP
		524/103 VoZP obchod

524/105 MVZP obchod	568/100 Náklady finanční obchod	624/000 Aktivace hmot. invest. majetku
525/000 Ostatní sociální pojištění	568/101 Náklady na úhradu kartou	640/000 Jiné provozní výnosy
526/000 Sociální náklady idivid. podnik	574/000 Tvorba rezerv	641/000 Tržby z prod. nehmot. a hmot. inv. maj.
527/000 Zákonné sociální náklady	579/000 Tvorba opravných položek	642/000 Tržby z prodeje materiálu
527/300 Penzijní pojištění firma	580/000 Mimořádné náklady	644/000 Smluvní pokuty a úroky z prodlení
527/301 ŽP Vašek	581/000 Náklady na změnu metody	646/000 Výnosy z odepsaných pohledávek
527/302 ŽP Pazdera	582/000 Manka a škody	648/000 Ostatní provozní výnosy
527/303 ŽP Jirka	582/100 Manka a škody obchod	648/002 Dotace z úřadu práce
527/304 ŽP Lenka	584/000 Tvorba rezerv	648/100 Bonusy ACM, ITEM
527/305 ŽP Pavel	588/000 Ostatní mimořádné náklady	648/110 Výnosy reklamace
527/306 ŽP Vladan	589/000 Tvorba opravných položek	652/000 Zúčtování zákonných rezerv
527/307 ŽP Vít	591/000 Daň příjmů z běžné čin. – splatná	654/000 Zúčtování ostatních rezerv
527/308 ŽP Vlado	592/000 Daň z příjmů z běžné čin. – odložená	655/000 Zúčtování komplexních nákl. při obd.
527/309 ŽP Marcela	593/000 Daň z příjmů z mimoř. čin. – splatná	657/000 Zúčt. oprávkky k opr. pol. k nab. maj.
527/310 ŽP Petr	594/000 Daň z příjmů u mimoř. čin. – odložená	658/000 Zúčtování zákonných opr. položek
527/311 ŽP Radek	595/000 Dodatečné odvody z daně z příjmů	659/000 Zúčtování opravných položek
527/312 ŽP Michal	596/000 Převod podílu na HV společníkům	660/000 Finanční výnosy
527/313 ŽP Panský	597/000 Převod provozních nákladů	661/000 Tržby z prodeje cen. papírů a vkladů
528/000 Ostatní sociální náklady	598/000 Převod finančních nákladů	662/000 Úroky
530/000 Daně a poplatky	600/000 Tržby na vlastní výkony a zboží	662/001 Úroky z půjček
531/000 Daň silniční	601/000 Tržby na vlastní výroby	662/002 Úroky ING
532/000 Daň z nemovitostí	602/000 Tržby z prodeje služeb 20%	662/003 Úroky spořicí účet
538/000 Ostatní daně a poplatky	602/001 Tržby převaděč 20%	663/000 Kurzové zisky
540/000 Jiné provozní náklady	602/002 Tržby komerční-zápůjčky 20%	665/000 Výnosy z finančních investic
541/000 Zúst. cena prod. nehm. a hmot. inv. maj.	602/003 Tržby NRS a ERP 20%	666/000 Výnosy z krátkodobého fin. majetku
542/000 Prodaný materiál	602/004 Programování 20%	668/000 Ostatní finanční výnosy
543/000 Dary	602/005 Tržby ROR 20%	674/000 Zúčtování rezerv
544/000 Smluvní pokuty a úroky z prodlení	602/006 Tržba auta na webu	679/000 Zúčtování opravných položek
544/100 Smluvní pokuty obchod	602/100 Tržby za služby 20% obchod	680/000 Mimořádné výnosy
545/000 Ostatní pokuty a penále	602/101 Tržby za nájemné	681/000 Výnosy ze změny metody
545/100 Členský příspěvek obchod	602/102 Služby spojené s nájmem	684/000 Zúčtování rezerv
546/000 Odpis pohledávky	602/901 Výnos z datového přenosu	688/000 Ostatní mimořádné výnosy
546/001 Nedaňový odpis pohledávek	604/001 Tržby z prodeje zboží 5%	688/100 Mimořádné výnosy obchod – plnění CS
548/000 Ostatní provozní náklady	604/002 Tržby z prodeje zboží 19%	689/000 Zúčtování opravných položek
548/001 Pojištění na služební cesty	604/101 Tržby zboží obchod 5%	697/000 Převod provozních výnosů
548/100 Ostatní provozní náklady obchod	604/102 Tržby zboží obchod 19%	698/000 Převod finančních výnosů
548/101 Bonusy obchod	604/300 Tržby za zboží osvobozené	701/000 Počáteční účet rozvažný
551/000 Odpisy N a HIM	610/000 Změny stavu vnitropodnikových zásob	702/000 Konečný účet rozvažný
551/100 Odpisy H a NIM obchod	611/000 Změna stavu nedokončené výroby	710/000 Účet zisků a ztrát
552/000 Tvorba zákonných rezerv	612/000 Změna stavu polotovarů	
554/000 Tvorba ostatních rezerv	613/000 Změna stavu výrobků	
555/000 Zúčtování komplexních nákl. př. obd.	614/000 Změna stavu zvířat	
557/000 Zúčt. oprávkky k opr. pol. k nab. maj.	620/000 Aktivace	
558/000 Tvorba zákonných opravných položek	621/000 Aktivace materiálu a zboží	
559/000 Tvorba opravných položek	622/000 Aktivace vnitropodnikových služeb	
560/000 Finanční náklady	623/000 Aktivace nehmot. invest. majetku	
561/000 Prodané cenné papíry a vklady		
562/000 Úroky		
563/000 Kurzové ztráty		
568/000 Ostatní finanční náklady		
568/001 Poplatky banka		

Příloha 3: Příjemka

PŘÍJEMKA ZBOŽÍ

číslo: P121/233

IČO: _____ Telefon: _____
DIČ: _____ Fax: _____
E-mail: _____
WWW: _____

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl C, vložka 1973.

Příjemka zboží číslo: **P121/233** Druh příjmu: NAKFA nákup na fakt.
ze dne: **31.12.2012** Účet: 111000
Dodal: _____ Související doklad: 2121/821222
Objednávka: /0

DIČ: _____ Středisko: 1

Měna: CZK Kurz: 1 CZK = 1 CZK

Poznámka:

Kód Název	SKP	Sklad	Množství cj pj1	NC/cj	Hodnota	Sériové číslo	Středisko	Akce Výkon
ZA51 notebook		1	1,00 ks	9 900,00	9 900,00		1	

CELKEM PŘÍJEMKA: P121/233 **1,00 cj** **9 900,00 Kč**

Cena celkem Kč: **9 900,00**

Ostatní náklady Kč: **0,00**

Skladník - přijal:	Dodal:	
--------------------	--------	--

Příloha 4: Výdejka

VÝDEJKA ZBOŽÍ VČETNĚ SC

číslo: V121/388

IČO: _____ Telefon: _____
DIČ: _____ Fax: _____
E-mail: _____
WWW: _____

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl C, vložka 1973.

Výdejka zboží číslo: V121/388 Druh výdeje: FAKT01 prod.na fakturu 501
ze dne: 31.12.2012 Účet: 501000
Odebral: _____ Související doklad: /0
Objednávka: /0

DIČ: _____ Středisko: 1

Měna: CZK Kurz: 1 CZK = 1 CZK

Poznámka:

Příjemce:

Kód Název	SKP	Sklad	Množství cj pj1	PC/cj SC/cj	Hodnota	Sériové číslo	Středisko	Akce Výkon
RPUC140		1	1,00 ks	0,00	0,00		1	
CP140, UHF				4 623,23	4 623,23			
RVVC140		1	1,00 ks	0,00	0,00		1	
CM140, VHF				4 086,69	4 086,69			
CELKEM VÝDEJKA: V121/388				Celkem hodnota PC:	0,00 Kč			
				Celkem hodnota SC:	8 709,92			

Skladník - vydal:	Odebral:	
-------------------	----------	--